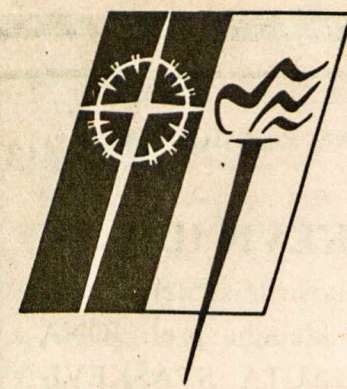

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 20 (2827) 2004 MAY-GEGUŽĖ 18

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON

L5C 1T3 CANADA

www.tzib.com Nr. kaina - \$1

Demokratija - palaida bala?

Žmonės nori būti laimingi. To jie siekia įvairiais būdais, bando išnaudoti pasitaikančias progas. Laimingesniam gyvenimui susikurti skleidžiamos idėjos, kuriamos konstitucijos, priimami įstatymai.

PO visų tų praktikų ir bandymų kiekvienai kartai tenka patirti tų pastangų netobulumą, išgyventi nusivylimą ir tyliai ar garsiai pritarti išvada - ką kas bedarytų, visų niekas nepatenkins ir visi niekada nebus laimingi. Į klausimą žvelgiant valstybiniu mastu, šiuo metu idealia valdymosi sistema yra laikoma demokratija. Ją įgyvendinti yra užsimojusios beveik visos pokomunistinės valstybės, taigi ir mūsų Lietuva. Reikia džiaugtis, kad jau daug gerų žingsnių žengta ta linkme. Tačiau rūpestį kelia demokratijos vardu sklindanti jokių ribų nebeprapažįstanti laisvė, žmogų tiesiog gundanti priešintis viskam, kas tvarkoma, normuojama, nurodoma, patariama. O į kiekvieną pastabą klystkeliai išklotajai ir rėmėjai atšauka, kad tai atgyvenę užmojai žmogaus teisėms varžyti. Teisės ir teisės - kaip nauji dievukai, kaip civilizuotos pažangos apvainikavimas! Atrodo, viskas galima, kas ką besugalvotų. O jau kas amerikietiška - beveik šventa, arba mažiausiai moderniam žmogui - privalu. Šitoks paviršutiniško pobūdžio žaidimas, demokratijos vėliavą iškėlus, yra labai pavojingas ir kenkiantis pačiai demokratijai, kuri nepriimtina ir negražiū būdu tapatinama su "palaida bala". Toks vaizdinytis kai kur diktatūrų režimus patyrusiems kelia rimtų abejonių, ar demokratijoje iš viso yra įmanoma kokia nors tvarka? Ar laisvasis žmogus, besinaudodamas žmogaus teisių apsauga, netampa tik asmeninių įgeidžių tenkintoju, gryniausiu savanaudžiu?

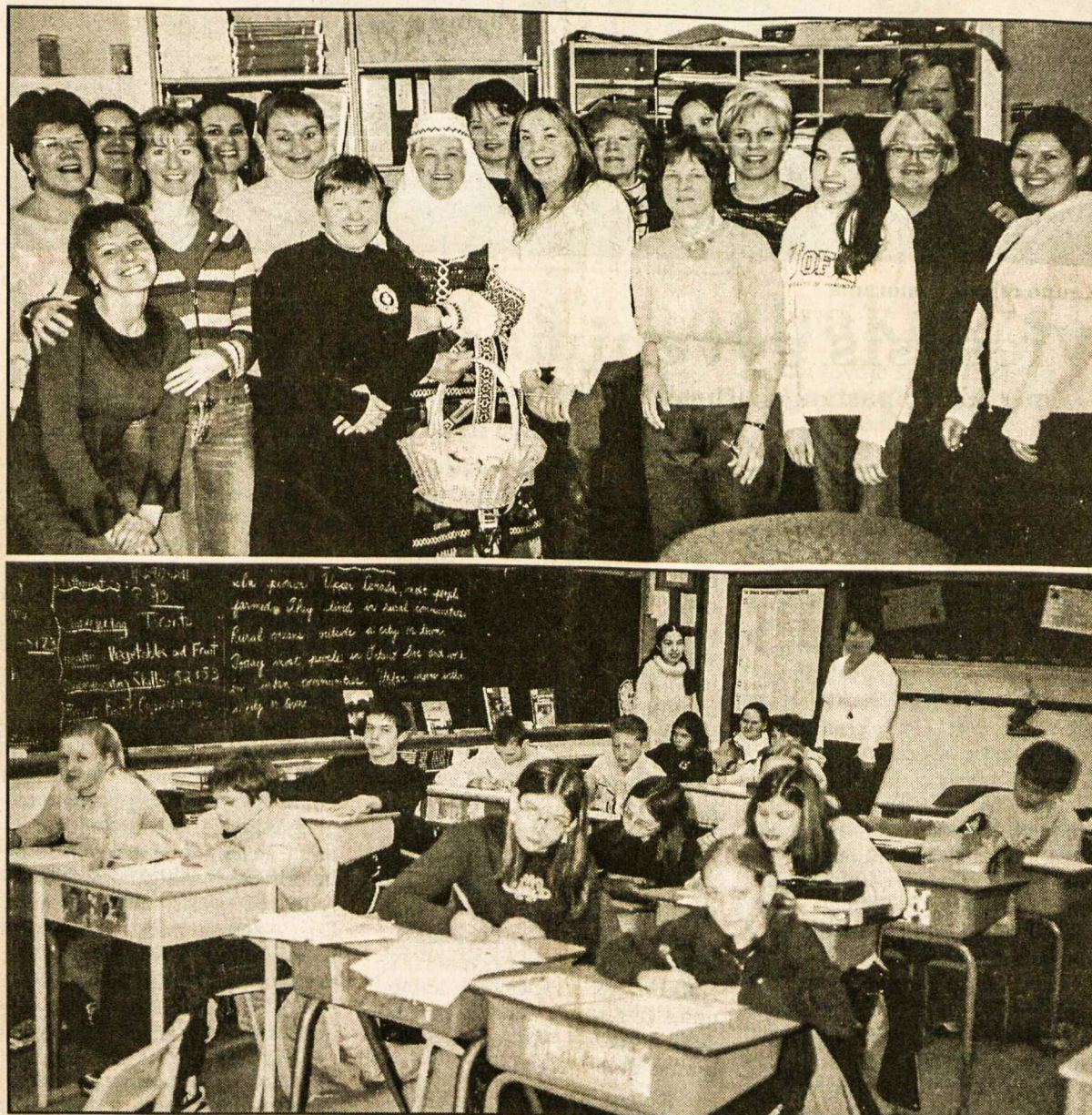
KYLANČIAS abejones dar labiau sustiprina regima tikrovė, tyčia ar netyčia dirbtinai sulipdyta iš dviejų dalių: surašytų, didingai skambančių pastraipų ir menkutes priežiūros, kad bent kiek panašiai būtų elgiamasi kaip surašyta. Nerangus ar nemokšiškas teisėtovos įgyvendinimas raudonu siūlu driekiasi nuo pat nepriklausomybės pradžios, tartum dėl to būtų kalti blogai paruošti eiliniai policininkai... Nusišvilimas vykdomųjų institucijų veikla ne vienam pakiša mintį, kad Lietuva demokratinė sistema dar netinka, nes nėra vadovų, kurie tą sistemą patys geriau suprastų. O vadovai, išaugę visiškai priešingose sistemoje, tiesiog nesugeba padaryti, kad demokratinis valdymosi organizmas pradėtų tinkamai veikti, ir gyventojai pradėtų atitokti, kas iš tikrųjų yra toji laisvė ir kur tos laisvės ribos baigiasi. Suprantama, kad viską per trumpą laiką suvokti ir įvertinti nėra lengva. Ir tai ne vien tik Lietuvai. Reikia laiko, reikia patirties, pamokų ir gerų pavyzdžių. Manoma, kad šalies išsijungimas į Europos sąjungą paspartins demokratijai praktiką - atsakys į daugelį klausimų, padės lengviau išspręsti nemažai jau susiklosčiusių problemų. Galbūt? Bet "stebukladariais" pirmiausia turime būti mes patys. Nekalbant jau apie kitus svarbius veiksnius, kylanti ekonominė gerovė turėtų žmones drausminti, sudėlioti daiktus į jiems priklausančias vietas, stiprinti viltį, kad patys esame savo krašto šeimininkai, kuriems rūpi tvarka, labiausiai galinti tą gerovę saugoti ir kelti, kad taip įtemptai neberekėtų dairytis į svetimas padanges, kurios pilnos ne tik šviesulių, bet ir dūmų. Lietuviškoji demokratija neturėtų būti koks aklas sekimas viso to, kas mums netinka. O kalbant apie žmogaus teisių užtikrinimą ir apsaugą, reikėtų visuomenei įsakmiai nurodyti, kas iš viso yra tos teisės, kam jos naudingos ir kam gali būti žalingos. Tokių nuorodų vengiant, sudaromos sąlygos kiekvienam susikurti "sąvają demokratiją" ir ją naudotis. Bet tai absurdiška. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Daug bylų - mažai sprendimų

Vyriausybės žinioje yra 86 pagrįstos bylos, dėl kurių būtų galima apkaltinti kriminalinio karo nusikaltimus atlikusius asmenis. Jų tarpe yra ir Kanados piliečių. Yra žinomi dar kiti 75 įtartiniai asmenys, atlikę karo metu kriminalinius nusikaltimus, kuriems buvo įsakytą palikti Kanadą, tačiau jie yra dingę, 48 yra deportuoti, o 355-iems nebuvo leista įvažiuoti. Daugelis tų nusikaltėlių yra pietryčių Europos piliečiai, tačiau, kad ir be nusikaltimų imigravę, jie yra dar tebeįvilkinamos senos Antrojo pasaulinio karo bylos. Praeitose savaitėse išleista Valstybės metiniame pranešime apie nusikaltimus prieš žmoniškumą ir apie karo nusikaltimus sakoma, kad buvo patikrintos 2,103 bylos. Pranešime net 30 kartų buvo paminėta "karo nusikaltimai" ir "nusikaltimai prieš žmoniškumą" tačiau iš paminėtų 20 asmenų, nė vienas nebuvo prisegtas karo nusikaltimas. Iš jų šeši jau mirę, du palikę Kanadą patys, trys buvo išteisinti, kitiems by-

los yra tęsiamos, tačiau ne už karo nusikaltimus, bet už tai, kad įvažiuodami į Kanadą nepasakė savo tikro užsienio. Dauguma jų ukrainiečiai, kurie buvo priversti tarnauti vokiečių daliniuose, tačiau nėra įrodymų, kad jie ką nors būtų skriaudę. Naujieji karo ir žmoniškumo nusikaltėliai (Bosnijos, Kroatijos, Rwanda) nėra išvardijami, nes dabar galioja privatumo įstatymas, tačiau kiekvienam naujam pilietybės ministeriui vis užkliūva jau penkisdešimt metų Kanadoje išgyvenę piliečiai. Jų apkaltai jau nėra įmanoma rasti autentiškų nusikaltimų įrodymų, tačiau manoma, kad jie, greičiausiai, nesakė savo tikrojo užsienio imigravę į Kanadą. Vienu metu buvo net siūloma Kanadoje gimusiems vaikams, kurių tėvai galėjo būti kaltinami aukščiau minėtais nusikaltimais, atimti pilietybę ir juos deportuoti. Nieko nebuvo minima apie vaikaičius. Žinoma, šis įstatymas nebuvo priimtas. (Nukelta į 6-tą psl.)

Vėlykų senelė, aplankiusi Toronto Maironio mokyklą su dovanomis. Žemiau - mokiniai rimtai dirba, nes artėja mokslo metų pabaiga

Trys angelai sargai

GENIUS PROCUTA

Žydų gelbėtojai 1943-1944 m. Vilniuje - šviesus puslapis tragiškoje istorijoje

Lietuvos seimo leidykla - "Valstybės žinios" 2003 m. išleido Rimanto Stankevičiaus parengtą knygą - *Slėptuvės aristokratai*. (Prisiminimai / Pasaulio tautų teisuliai). Tai iš pirmo žvilgsnio nedidelės apimties (92 psl.) leidinys, tačiau talpus ir savo turiniu labai svarbus, gerai paruoštas ir gražiai išleistas. Joje rašoma, kaip trys žmonės (du lietuviai ir lenkė) rizikavo savo gyvybėmis, kad išgelbėtų dvylika visai nepažįstamų Vilniaus žydų.

Nuo 1997 m. Vilniuje buvo išleista šešetas knygų apie žydų gelbėjimą vokiečių okupacijos metais Lietuvoje. Šioji, Rimanto Stankevičiaus, skiriasi tuo, kad jinau sutelkia dėmesį į vieną gelbėjimo atvejį - joje kaip liudininkai kalba patys gelbėtojai ir išgelbėtieji.

Knyga, šalia didžiosios dalies liudininkų medžiagos, turi dar (psl. 5-16) R. Stankevičiaus įvadą bei baigiamąsias pastabas. Abi dalys yra reikšmingos, kaip ir Viktorijos Sakaitės (psl. 82-90) paruoštas YAD VASHEM apdovanotų Lietuvos piliečių (gelbėtojų) - Pasaulio tautų teisulių sąrašas.

Knygoje yra ir nemažai ikonografinės medžiagos: gelbėtojų ir kai kurių išgelbėtų nuotraukos-atvaizdai, dokumentų ir meno darbų reprodukcijos, ypač ant viršelio panaudotas Samuelio Bako išgyvenimų ir didžiojo vokiečių dailininko Albrecht Dürer (1471-1528) žinomo raižinio *Melencolia I*, inspiruotas *Keliantųjų angelas* paveikslas.

Ši knyga yra gražus paminklas ir padėka trims žmonėms, kurių gerumo, ryžto ir rizikos dėka buvo išgelbėta daugiau negu dvylika gyvybių. Rašo Ester (Fira) Taffe (Kantorovič): "Tokių siaubingų laikų rizikuodami jie ne tik išgelbėjo mūsų gyvenimą, bet išsaugojo mūsų tikėjimą žmogumi" (psl. 40). Jai pritaria Mirijam Rolnik-Lisauskienė: "Neduođami nužudyti manęs, jie leido gimti ir užaugti dviem mano sūnums. Turiu jau ir anūkę. (...) Jie nusipelnė

didelės pagarbos, padėkos ir neblėstančio atminimo (psl. 66)".

O kas gi buvo tie "trys angelai sargai", kitų dar mūsų globėjais, geradariams ir gelbėtojais vadinami? Vyriausias, ne amžiaus prasme, bet einamų pareigų, autoriteto ir drauge šio "projekto" sumanytojas, buvo Juozas Stakauskas (1900-1972), katalikų kunigas, istorijos daktaras, Vilniaus Valstybinio archyvo direktorius. Antrasis, pirmojo jaunystės draugas - Vladas Žemaitis (1900-1980), fizikos mokytojas, to paties archyvo tarnautojas, Stakausko "dešinioji ranka". Trečioji - sesuo Marija Mikulska (1903-1994) Vilniaus benediktinių vienuolė. Vokiečiams vienuolyną uždarius ir jo patalpas prijungus prie Vilniaus archyvo, sesuo Mikulska liko ten gyventi kaip pastato priežiūrėtoja - archyvo tarnautoja.

Prijungtąjį vienuolyno pastatą vokiečiai buvo pavertę į vietinę Alfred Rosenberg (Reicho Rytų) ministerio įstaigą - sandėlį, kurin buvo vežami iš Minsko, Vitebsko, Polocko ir Smolensko pagrobti archyvai, vertingos knygos, meno paveiksai. Šiam darbiui paspartinti, vokiečiai atvarė 30 Vilniaus geto žydų. Kasdieninis žydų darbininkų artumas, jų tragiška padėtis paskatino Juozą Stakauską ryžtis bent dalį jų išgelbėti.

Naudodamasis savo - direktoriaus padėtimi ir jaunystės draugo Vlodo Žemaičio pasitikėjimu bei jo "auksinėmis rankomis", jis nurodė vieną ilgo koridoriaus galą, "sutrumpinti", taip uždengti įėjimą į didoką vienuolyno kambarį, kuriame galėjo gyventi apie tuziną žmonių. Sienu per kelias dienas Žemaitis pastatė ir ją užkrovė iki lubų keliomis eilėmis didžiulėmis knygomis. Ant grindų keletas storų foliantų (iš vidaus pusės) galėjo būti atitraukti, ir pro tą angą buvo galima įlįsti į sutrumpintą koridoriaus dalį, o iš ten į užslėptą kambarį, kuriame išgelbėto: Aleksandras, Vera ir Liuba Libų šeima, Jakovas,

Sofija ir Monika Jaffe šeima, Mita Markovska (Bak) ir jo sūnus Samuelis, Grigorijus Jasunskis su žmona Irena, Ester Jaffe ir Mira Rolnik.

R. Stankevičius yra vienas iš tų žmonių, kuris stengiasi pagerinti lietuvių-žydų santykius. Jo dėka Samuelis Bakas po ilgo delsimo ryžosi neseniai sugrįžti pirmam vizitui į Vilnių. R.S. dėka buvo suorganizuota didelė reprezentacinė dail. Bako darbų paroda Valstybinėje galerijoje. To atsilankymo proga dailininkas sukūrė didesnę tapybos darbą "Sugrįžimas į Vilnių". Jį galima pamatyti *Slėptuvės aristokratai*, 73 psl.

R.S. savo baigiamosiose pastabose pažymi, kad "JAV ir kitose valstybėse gyvenantys išgelbėtieji toli gražu ne visada pasinaudojo galimybe" (...) "atsidėkoti ir įamžinti savo gelbėtojų atminimą" (psl. 76). Toliau jis priduria: "Šis atvejis (kun. dr. Juozas Stakauskas, G.P.) akivaizdžiai parodo ir tai, jog net daugelį metų viešai žinomi žydų gelbėtojai ne taip greitai buvo pripažinti Pasaulio tautų teisuliais" (psl. 77).

Labai gaila ir ironiška, kad kun. dr. Juozas Stakauskas, suorganizavęs vieną iš drąsiausių, rizikingiausių ir sėkmingiausių žydų gelbėjimo operacijų Vilniuje, vokiečių okupacinės įstaigos (Rosenbergo štabo) ir tarnautojų panosėje (tame pačiame pastate, tik už sienos!), gyvas būdamas nesulaukė oficialaus "Yad Vashem" pripažinimo bei pagerbimo. Jis mirė 1972 m., o pripažinimas atėjo tik 1974-ais. Be to, pati "Yad Vashem" institucijos atestacija buvo išduota - pasirašyta 1979 m., vadinasi 35 metais po 12 gyvybių išgelbėjimo. Deja, tokiam svarbiame dokumente buvo klaidingai įrašytas vardas, vietoj Juozas įrašyta dr. Juozas Stakauskas. Kad jis buvo kunigas, nors visi žydų šaltiniai tai mini, nebuvo pažymėta (žiūr. psl. 79).

Kad šie "trys angelai sargai", kaip dail. Bakas rašo (psl. Nukelta į 2-ą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Atšvėstas spaudos atgavimo 100-metis

Vilniuje gegužės 7 d. įvyko seimo iškilmingas posėdis lietuviškos spaudos lotyniškais rašmenimis atgavimo 100-mečiui paminėti. Dalyvavo laikinasis prezidentas Artūras Paulauskas, ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas, Nepriklausomybės akto signatarai, įvairūs valstybės ir užsienio pareigūnai bei svečiai.

Trumpą istorinę apžvalgą pateikė dr. Aivas Ragauskas. Taip pat kalbėjo buvęs disidentas Vytautas Andziulis, Martyno Mažvydo bibliotekos, Valstybinio muziejaus, Žurnalistikos instituto, Dailininkų sąjungos pareigūnai, *Literatūros ir meno* redaktorius, poetas Kornelijus Platelis, išėivijos spaudos vardu "TŽ" redaktorė R. Sakalaitė-Jonaitienė. Laikinasis seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas savo žodyje priminė, jog tapatybės esmė yra gimtoji kalba, būtina išsaugoti lietuviškąsias šaknis. Iškilmingame posėdyje seimo narių buvo mažiau kaip trečdalis.

Spaudos atgavimo 100-mečio proga išleistas naujas, grynai lietuviškas raidynų pritaikytas šriftas "Palemonas", pristatytas spaudos konferencijos prieš pat iškilmingą posėdį. Šiam pasibaigus, vyko priėmimas Seimo galerijoje, kuriame pristatytas *Literatūros ir meno* 3000-asis numeris, ir šio leidinio istorija fotografijų parodoje. Po to vyko Varnių vyskupijos muziejaus direktoriaus Antano Ivinskio paskaita su skaidrėmis apie šį muziejų.

Martyno Mažvydo bibliotekoje 2 v.p.p. įvyko spaudos draudimo laikų dokumentų ir leidinių parodos atidarymas, kuriame kalbėjo laikinasis prezidentas Artūras Paulauskas, laikinasis seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas, Bibliotekos direktorė ir kiti pareigūnai. Keletą dainų padainavo solistė Irena Milkevičiūtė. Vakare vyko pabendravimas Lietuvių kalbos institute, Antakalnyje.

Šv. Kazimiero jubiliejus

Vilniuje gegužės 6-9 d.d. iškilmingai atšvėsta Šv. Kazimiero jubiliejinių metų programos dalis. Gegužės 6 d. Valstybiniam muziejui atidaryta pirmoji paroda "Šv. Kazimiero kultas ir ikonografija". Atidaryme kalbėjo svečiai iš Vatikano kardinolas Achille Silvestrini, kardinolas Audrys Juozas Bačkis, Valstybinio muziejaus direktorė Birutė Kulnytė. Supažindinta su filosofo Vytauto Ališausko knyga "Šventasis Kazimieras", išleista anglų, lietuvių ir lenkų kalbomis.

Gegužės 7 d. Vilniaus universiteto Aliumnato kiemelyje buvo Šv. Kazimieriui paskirtos poezijos vakaras. Šeštadienį, gegužės 8 vyko mokslinė konferencija "Šv. Kazimiero kulto pavirtinimo ir Šv. Kazimiero bažnyčios 400 metų jubiliejus" Vilniaus jėzuitų gimnazijoje. Šv. Kazimiero šventovėje buvo aukojamos proginės Mišios, vakare vyko vigilija, šventinės dienos išvakarių budėjimas Vil-

niaus arkikatedros Šv. Kazimiero koplyčioje.

Sekmadienį Vilniaus arkikatedroje-bazilikoje buvo aukojamos iškilmingos Mišios šv. Kazimiero garbei, po jų vyko teatralizuota eiseną į Šv. Kazimiero šventovę, pakeliui sustojant prie Vilniaus universiteto. Vėdurdienį Šv. Kazimiero šventovėje Mišias aukojė kardinolai A. Silvestrini ir A. J. Bačkis. Pamokslą skaitė kard. Silvestrini italų kalba. Po pietų Katedros aikštėje vyko giesmių popietė, vakare koncertas Šv. Kazimiero šventovėje.

Prisiekė naujos sudėties VRK

Gegužės 6 d. seime iškilmingai prisiekė seimo naujai sudaryta Vyriausioji rinkimų komisija (VRK), kuri rengs artėjančius Europarlamento ir paktotinius Lietuvos prezidento rinkimus bei rudenį vykiančius seimo rinkimus.

VRK pirmininku išliko dartinis jos vadovas Zenonas Vaigauskas. Komisijos nariai yra "Tėvynės sąjungos" atstovas Vaidotas Bacevičius, Liberalų ir centro sąjungos - Jūratė Drungilaitė, Naujosios sąjungos (socialliberalų) - Deivis Valiulis, Lietuvos socialdemokratų partijos - Živilė Verbylaitė.

Lietuvos teisininkų draugija į VRK buvo pasiūliusi 6 kandidatus, iš kurių burtais seimo visuotiniame posėdyje buvo išrinkti trys - Julius Jasaitis, Antanas Marcijonas ir Edmondas Sakalauskas. Lietuvos teisingumo ministeris irgi buvo pateikęs 6 kandidatus, iš kurių burtais buvo išrinkti - Alfonsas Gyllys, Viktoras Rinkevičius ir Svajonė Satkauskienė.

VRK sudėties pakeitimas yra susijęs su seimo rinkimais, kurie numatyti šių metų rugsėjo 19 d. VRK įstatymas numato, kad komisiją sudaro seimas ketveriems metams. Ji turi būti sudaryta iš naujo, iki eilinių seimo rinkimų likus ne mažiau kaip 120 ir ne daugiau kaip 140 dienų.

Aptarė NATO misijos veiklą

Laikinasis prezidentas Artūras Paulauskas gegužės 10 d. kariniame Zoknių oro uoste susitiko su ŠAS (NATO) tarptautinės misijos, dislokuotos Šiauliuose, kariais bei karinių pajėgų vadovais, domėjosi Greitojo reagavimo budėjimo padalinio darbu bei problemomis, karių saugumo klausimais. A. Paulauskas pastebėjo, kad per dvi pastarąsias savaites neįvyko naujų incidentų tarp NATO pajėgų karių bei vietinių gyventojų, ir išreiškė viltį, kad ateityje pavyks panašių atvejų išvengti.

Jis su kariuomenės vadu, Krašto apsaugos ministerijos, Šiaulių miesto bei apskrities vadovais, Šiaulių policijos komisarui bei tarptautinės misijos vadais aptarė šios misijos veiklą. Susitikime laikinasis prezidentas paragino policijos, karinių padalinių bei miesto administracijos vadovus koordinuoti tarpusavio veiklą bei efektyviau keistis informacija.

RSJ

Šiame numeryje

Demokratija - palaida bala?

Kas iš tikrųjų yra toji laisvė ir kur tos laisvės ribos baigiasi?

Trys angelai sargai

Jie ne tik išgelbėjo mūsų gyvenimą, bet išsaugojo mūsų tikėjimą žmogumi

Viešasis gyvenimas - be religijos

Televizija rodė, kaip policijos eskadronas vaikė moksleivius

Lietuva renka prezidentą

Kai valdžia pešasi, nusikaltėliai nesnaudžia

Betliejaus seselės Papatruose

Niekieno neverčiamas atsidūrė džiūkiško pagirio nuosalybėje

Lietuviai rašytojai išėivijoje

Norime su draugijos nariais pasidalinti, kas vyko ir vyksta mūsų tarpe

Mano pacientas - angliakasy

Viskas yra sudėtingiau negu iš pirmo žvilgsnio atrodo

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzib@pathcom.com
www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$50, rėmėjo – \$60, garbės – \$70. Oro paštu į užjūrius – \$170, paprastu paštu – \$60.
Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TZ administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. Subscriptions: regular \$50.00, patron \$60.00, sponsor \$70.00 per year. Airmail overseas – \$170, regular mail overseas – \$60. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation dept. 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Kun. Algirdas Jurevičius Frankfurto prie Maino Sankt Georgen aukštojoje filosofijos-teologijos mokykloje vasario 13 d. apgynė disertaciją teologijos mokslų daktaro laipsniui gauti tema *Nuolatinis dia-konatas. Įnašas Lietuvos Bažnyčios atnaujinimui*.

Šiaulių universitete kovo 24 d. įvyko sutiktuvs teologo prof. kun. Roberto J. Schreiter knygos *Susitaikymas*. Kun. Schreiter yra buvęs Amerikos misiolgų organizacijos ir Amerikos teologų sąjungos pirmininku. Šiuo metu jis yra "Orbis Books" leidyklos leidinių serijos "Tikėjimas ir kultūra" vyriausiasis redaktorius. Renginių organizavimą Šiaulių universiteto Filosofijos katedros vedėjas prof. Gintautas Mažeikis ir dėstytojas kun. Saulius Matulis. Sutiktuvsė dalyvavo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Šiaulių universiteto akademinės bendruomenės nariai bei iš JAV atvykęs knygos autorius, taip pat jos vertėjas kun. Rimantas Gudelis. Knygoje aptariamas melo įveikimo, socialinio susitaikymo, aukos santykio su engeju temos.

Vilkaviškio vyskupijos šeši kunigai, kartu su prel. Vytautu Gustaičiu ir mons. Juozu Pečiukiniu lankėsi Bialystoko arkivyskupijoje, Lenkijoje, susipažinti su sakramentų, parapijinės katechezės organizavimu. Išklausyti pranešimai, aplankyti kai kurios parapijos toje vyskupijoje bei Elko ir Lomžos vyskupijose. Katechezė skiriama krikščinų kūdikių tėvams ir krikščionėms mėnesį ar du prieš Krikštą, kad jie atnaujintų religinio gyvenimo pagrindus. Atgailos sakramentui ir Pirmajai Komunijai Lenkijoje vaikai parengiami antroje klasėje per vienerius mokslo metus. Surtvirtinimui rengiamasi I-III gimnazijos klasėse. Ugdymą tikybos pamokose palydi liturginės apeigų ir darbas 6-7 jaunuolių grupėse. Vilkaviškio vyskupijos kunigų delegacija taip pat susitiko su Bialystoko arkivyskupu metropolitu Wojciech Ziemba.

Apštališkasis nuncijus Lietuvoje arkivyskupas dr. P.S. Zurbriggen kovo 28 d. Šv. Jono Teologo vienuolyne Vilniuje skaitė pasiskaitę *Papiežius Jonas Paulius II ir Europa*. Jis kalbėjo apie pirmąjį Europos evangelizavimą, pabrėždamas, kad dabar papiežius Jonas Paulius II kalba apie antrąjį Europos evangelizavimą, pavadino Šventąjį Tėvą tikruoju europiečiu, naujosios Europos žmogumi. Šv. Tėvas daugelyje dokumentų rašo kokia turi būti Europa, skatina tikinčiuosius prisidėti prie jos atnaujinimo, išskirdamas pagrindines Europos vertybes – lygybę ir brolybę, ragina gerbti tiek dvasinį, tiek kultūrinį krikščionybės paveldą. Arkivyskupas apžvelgė ankstesnių papiežių požiūrį į Europą. Pagrindinės Europos temos, ypač po karo,

buvo jos vienybė ir atstatymas. Kalbėtojas priminė, kad Europai buvo skirti du (1991 ir 1999 metų) vyskupų sinodai, skelbė, jog Europos viltis – Jėzus Kristus. Nuncijus užsiminė ir apie ypatingą Katalikų Bendrijos Lietuvoje misiją, ypač kai dar vis tebesvarstoma, ar Europos konstitucijoje paminėti Europos krikščionišką šaknis. Jo teigimu, Europa savo esme nėra tik ekonominis, administracinis, kultūrinis darinys, iš atskirų tautelių ją sukūrė, suvienijo krikščionybė. Jis pabrėžė visų atsakomybę už Europą šiandien, kai humanizmas atmeta krikščionybę, bando ištrinti praeitį ir išbraukti krikščioniškas vertybes. "Europos (ir krikščionių) misija yra tapti pasaulio sąžine", sakė arkivysk. Zurbriggen.

Lietuvos ateitininkų kuopų globėjų seminaras *Asmuo, šeima, tauta* įvyko kovo 27 d. Marijampolėje. Renginys pradėtas Mišiomis Šv. Arkangelo Mykolo bazilikoje, kurias aukėjo Vilkaviškio vyskupijos kunigų seminarijos prefektas kun. Rimas Skinkaitis. Po Mišių apie 30 ateitininkų kuopų globėjų iš visos Lietuvos susirinko Vilkaviškio vyskupijos Jaunimo centre. Juos pasveikino Ateitininkų federacijos valdybos pirm. Liutauras Serapinas ir Marijampolės vietovės valdybos pirm. Žita Legotienė. Dienotvarkė ir lektorius pristatė vicepirm. Laima Šalčiuvienė ir Jaunučių ateitininkų sąjungos pirm. Rozvita Vareikienė. Apie sunkių šeimų vaikų globą kalbėjo psichologė Žydrė Arlauskaitė, Vilniaus paramos vaikams centro darbuotoja. Rita Vencloviene iš JAV, nuo 2000 m. vadovaujanti organizaciją "Vaiko tarta į mokyklą" veiklą Lietuvoje, dalinosi mintimis apie vaiko išjungimą į visuomenę. Globėjai grupelėse rengė susirinkimo planus pagal gautą temą, vėliau supažindino su savo veikla šioje organizacijoje, aptarė užpildytų anketų rezultatus. Renginys pasibaigė menine programa, bendra malda ir seminaro įvertinimu. Spalio 2 d. numatytas kitas globėjų seminaras Panevėžyje.

Kauno "Eglės" galerijoje kovo 22 d. įvyko tapybos bei ikonų parodos "Pasija" atidarymas. Rodomas dailininko Mariaus Vilucko darbų ciklas "Kristaus kančia pagal Joną", kuriame atspindi autorius meditacijos Evangelijos pagal Joną temomis. Jo nutapytų ikonų yra ne tik Lietuvoje, bet ir Didžiojoje Britanijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Švedijoje, Austrijoje, JAV-se. Jis – veiklus katalikas, Telšių vyskupijos Rekolekcinio veikimo organizacijos steigėjas ir koordinatorius, Šv. Jono kongregacijos oblatas. Atidaryme žodį tarė arkiv. Sigitas Tamkevičius, pasidžiaugęs, jog šis neįgalus menininkas, kad ir turintis fiziškai silpną kūną, nuveikia tiek daug gražių darbų.

Kauno miesto panorama

Nuotr. T. Vyšniausko

Viešasis gyvenimas - be religijos Amerikiečių pastangos išbraukti Dievo vardą ne tik viešosiose mokyklose, bet ir kitose srityse

HENRIKAS KUDREIKIS

Atvykau Amerikon prieš 40 metų. Tuomet Amerika buvo dievobaiminga tauta (under God). Kas dedasi šiandien? Amerikos pradininkai apsiverstę karstuose. Daugelis Amerikos žurnalistų ir žymių dvasininkų taria, kad Amerika jau ateistinė valstybė. Verčiami granitiniai paminklai su iškaltomis Dešimt Dievo įsakymų plokštėmis. Kovotojų prieš Dievą priekyje rikiuojasi federaciniai teisėjai ir labai menka skaičiumi organizacija – Amerikos civilinių teisių unija (ACLU). Organizacijos nariai, daugiausia advokatai, ateistai ir komunistai.

Prieš pusę šimtmečio Aukštasis Amerikos teismas uždraudė maldą ir religiją mokyklose. Nuo to laiko nusikaltimai mokyklose pakilo 600%. Kas dedasi šiandien mokyklose, skaitome kasdien spaudoje. Tik neseniai televizija rodė, kaip policijos visas eskadronas, ginkluotas automatiniais ginklais, vaikė Pietų Karolinos mokyklos moksleivius.

Amerikos teisėjai nesilaiko Amerikos konstitucijos ir įstatymų. Konstitucija jie aiškina savaip, užkaria ant visos tautos savo ideologiją. Kongresas nesi-priešina.

Konstitucijos tėvai tačiau niekur nenurodė, kad iš viešojo gyvenimo reikia pašalinti religiją. Jų nurodymu, Amerikoje negali viešpatuoti vienos rūšies religija. Jiems nepatiko Anglijos pavyzdys – vienos religijos vyrvavimas.

Šiandien neužtenka mokyklų, teismo salių. Dievas vejamas iš įstaigų ir valstybinio gyvenimo. ACLU padavė į teismą San Diego miestą už leidimą berniukams skautams įrengti palapines miesto parke. Teisėjas priteisė miestui sumokėti ACLU organizacijai vieną milijoną dolerių. Pagal jį skautai – religinė organizacija.

ACLU patraukė į teismą valstijas ir miestus, kurie vartoja žodžius Kalėdos ir Velykos. Ketletas valstijų ir apskrinių, bijodamos didelių baudų, Kalėdas pavadino Žiemos ir Velykas – Pavasario šventėmis. Alabamos miestai, užuot pakeitę Kalėdų

paradus – žodžiais Žiemos parada, pastaruosius visai panai-kino.

Pradedamos pulti organizacijos. Net ir tokią tik gera žmonių darančią organizaciją – pusiau religinę Gelbėjimo (Salvation) armiją, ACLU patraukė į teismą, nes organizacijos tarnautojai esą privalo tikėti į Jėzų Kristų. Pasirodo, kad Gelbėjimo armija gauna tam tikrą atlyginimą iš valstybės už auklėjimo darbą kalėjimuose. Žinomas žurnalistas Patrick Buchanan šypsosi: kaip ACLU bandys išrauti kryžius iš valstybinių Arlington kapinių!

Sekantis ACLU projektas – išmesti žodį "Saint" (šventas) iš Kalifornijos vietovių, kalnų, upių. Uždavins, atrodo, per didelės ir ACLU, nes kainuotų bilijonus dolerių.

Kodėl pavieniai radikalūs teisėjai ir organizacija, kurios nariai nesudaro nė vieno nuosimčio valstybės gyventojų, tokie galingi? Atsakymas – jie yra nariai Amerikos elito, kuris tiesioginiai ar netiesioginiai valdo Amerika.

Puolimas prieš Kristų pradėtas 2003 metų lapkričio 3 d. ABC žiniuose. Per valandą laiko, pagal Dan Brown romaną *The Da Vinci Code*, pranešėja Elizabeth Varga bandė įtikinti žiūrovus, kad Jėzus vedė Mariją Magdalena, paliko sūnų, kad išlaikytų kraujo liniją. Draugija įsteigta tvirtinti tiesai, kurią esą bando užtikrinti Katalikų Bažnyčia. Šiai draugijai priklausę Leonardo Da Vinci. Pastarasis Paskutinės vakarienės paveiksle vietoj Šv. Jono nutapęs Mariją Magdalena.

Rašytojas Brent Bozell šią ABC istoriją vadina žurnalistine baistrybe, nes knygos autorius Kristaus juodinimui neteikia jokių įrodymų. Tai pigus būdas parduoti paties išgalvotų istorijų knygą.

Dar nepasirodžius Mel Gibson filmui *Kristaus kančia* ("Passion of the Christ"), sukelta didžiulė audra ir neapykanta krikščionybė, nes tai esanti neva kova prieš antisemitizmą.

Didžiausias filmo priešas – dienraščio *New York Times* žur-

nalistas žydas William Safire. Jis nužengė tiek toli, kad dėl holokausto nusikaltimų kaltina Kristų. Pagal jį, Kristus pamoksluose skelbęs neapykantą ir žudynes. Kristus kaltas dėl Hitlerio žudų žudynių. Aišku, tai nesamone. Hitleris nekenė krikščionybės ir ją vadino žudų išrasta tikyba.

Pakliuvo ir žymus televizijos žurnalistas William O'Reilly. Jo programoje pasirodė Mel Gibson. O'Reilly jį pristatė teigiama forma. Žudų kontroliuojama spauda juos abu išvadino hitlerininkais. Išsigandęs O'Reilly bandė gintis. Sakė neseniai Los Angeles mieste dalyvavęs Izraelio valstybei remti vajuje, kur surinkti milijonai dolerių. Aišku, O'Reilly ten pažėrė keliasdešimt tūkstančių dolerių.

Tiesa, ne visi žydai kritikavo *Kristaus kančios* filmą. Žymus žurnalistas žydas John Leo filme nerado jokio antisemitizmo.

Netenka stebėtis, kad filmas nepatiko Hollywood'ui. Jo veikėjai pastaruoju laiku išleido nemažai antikrikščioniškų, ypač antikatalikiškų, kūrinių. Mel Gibson *Kristaus kančia* juos išgašdino, – rašo žurnalistas Joseph Sobran. Filmo puolime dalyvauja ir ne žydai, ypač Hollywood žmonės: Andy Rooney, Christopher Hitchener, Ian Boigt ir kt.

Filmą žiūrėjau vidudienį, darbo dieną. Grupė žmonių, daug jaunimo dvi valandas išsėdėjo tylūs. Filmas nepaprastai sukrečiantis, puiki vaidyba ir turinys. Filme nėra jokio antisemitizmo.

Per 200 žiūrovų tyliai išslin-

ko iš salės. Aš žengiau lauk, ir pasaulis atrodė kitoks. Tą patį, pagal spaudą ir televiziją, jautė dauguma žiūrovų.

Tikiuos, kad filmas pasieks ir Lietuvą. Jį privalėtų matyti ypač tautiečiai, kurie yra nukrikščionėję.

Trys angelai...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

72-73), neliktų "nežinomi didvyriai", knygą reikia išvesti į anglų kalbą ir surasti leidėją už Lietuvos ribų.

Dar yra kitas būdas perduoti šį tautines, religines ir ideologines ribas peržengiantį žmoniškumo žygdarbį, ypač jaunosios kartoms ir apskritai visuomenei. Apie tai užsiminė pats kun. Juozas Stauskas, dar gyvas būdamas 1967 m.: "Dažnai sau galvoju: būtų išpūdingas filmas iš to... (psl. 19). Tikrai, *Sleptuvės aristokratai* knygą yra puiki bazė scenarijui, dokumentiniam ar meniniam filmui sukurti.

Tokio filmo įgyvendinimas, tikriausiai, kaip dabar įprasta, būtų tarptautinė lietuvių, lenkų, olandų, prancūzų, čekų, vokiečių, izraeliečių ir kt. bendradarbiavimas.

Netolimoje ateityje norėtusi iš šios knygos sudarytojo ar kitų autorių sulaukti dar apie kitus daug žydų išgelbėjusius: Oną Šimaite, broliuką Gotautą, pe-diatrą Baublį, Binkių šeimą ir kitus taurius žmones, kad jų gerumas ir atminimas išliktų ir šviesių visiems.

ILGĄ ŽEMIŠKĄ KELIONĘ PABAIGUSIAM

A+

JUOZUI STAŠKEVIČIUI,

amžinybėn jį palydėdami, nuoširdžiai užjaučiame sūnus – Anapilio parapijos kleboną prel. JONĄ STAŠKEVIČIŲ, kun. VYTAUTĄ STAŠKEVIČIŲ, dr. ROMĄ STAS, ir šeimą, dukterį VALENTINĄ BALIŪNIENĘ ir šeimą, gimines bei visus jų artimuosius –

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" darbuotojai

BRANGIAM TĖČIUI

A+

JUOZUI STAŠKEVIČIUI

iškeliavus amžinam poilsiui, sūnams – prel. JONUI, ilgamečiam Anapilio lietuvių sodybos korporacijos vicepirmininkui, kun. VYTAUTUI, korporacijos nariui, dr. ROMUI su šeima ir dukrai VALEI BALIŪNIENEI su šeima bei visiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

Anapilio lietuvių sodybos korporacijos valdyba

BRANGIAM TĖVELIUI

A+

JUOZUI STAŠKEVIČIUI

iškeliavus amžinybėn, jo sūnus – prel. JONĄ, kun. VYTAUTĄ, dukrą VALENTINĄ ir visus jų artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Anapilio parapijos choras ir parapijos taryba

MYLIMAM TĖVELIUI

A+

JUOZUI STAŠKEVIČIUI

iškeliavus amžinybėn, mūsų Dvasios Vadą prel. JONĄ, kun. VYTAUTĄ, dr. ROMĄ su šeima, mūsų mielą narę VALENTINĄ BALIŪNIENĘ su šeima, kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime –

KLKM dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyrius

A+

JUOZUI STAŠKEVIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame kleboną prelata JONĄ STAŠKEVIČIŲ, kun. VYTAUTĄ STAŠKEVIČIŲ, visą STAŠKEVIČIŲ šeimą ir gimines –

Delhi Šv. Kazimiero parapijos ir apylinkės lietuviai

A+

JUOZUI STAŠKEVIČIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą jo sūnams – prel. JONUI STAŠKEVIČIUI, kun. VYTAUTUI STAŠKEVIČIUI, dukrai VALEI BALIŪNIENEI su šeima ir visiems giminėms –

Vasagos Gerojo Ganytojo misijos tikintieji

A+

JUOZUI STAŠKEVIČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo dukrai VALENTINAI ir jos šeimai, sūnams prel. JONUI, kun. VYTAUTUI, dr. ROMUI su šeima –

Vasagos choras "Bočiai"

DĖL MYLIMO SENELIO

a.a. JUOZO STAŠKEVIČIAUS

mirties, KRISTINAI BALIŪNAITEI nuoširdžius užuojautos žodžius skiria –

"PARAMOS" kredito kooperatyvo darbuotojai ir valdyba

A+

GRAŽINAI KOCIENEI

mirus,

reiškiamo nuoširdžią užuojautą jos dukrai GRAŽINAI BUTKIENEI ir jos vyrui VLADUI –

"Vilnius Manor" gyventojai ir valdyba

A+

GRAŽINAI KOCIENEI

iškeliavus amžinybėn,

jus dukrai GRAŽINAI ir žentui VLADUI reiškiamo gilią užuojautą –

Bronė ir Vida Stanius

A+

DARIUI IŠGANAIČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo LAIMAI, ANTANUI ir INGRIDAI bei visiems artimiesiems –

Regina Mačiulytė-Lazzaro ir šeima
Irena Mačiulytė-Guilford ir šeima

Ukmėgės Antano Smetonos gimnazijos merginų ansamblis atlieka dalį programos š.m. vasario 14 d., minint tuo vardu veikiančios gimnazijos 65 metų sukaktį. Pati gimnazija buvo įsteigta 1918 m. Vardas suteiktas pagerbiant buvusį Lietuvos prezidentą Antaną Smetoną, kuris baigęs Taujėnų pradžios mokyklą, toliau mokėsi Ukmėgėje. Naujieji A. Smetonos gimnazijos rūmai pastatyti 1938 m. Jie buvo laikomi pačiais moderniausiais visoje Lietuvoje. Inf.

Betliejaus seselės Paparčiuose

Neseniai įsikūręs vienuolynas, kuriame gyvena trys prancūzės ir septynios lietuvaitės

KUN. KAZIMERAS
AMBRASAS, SJ

Iš visų pusių aukštoka dvimetinė vienoda ruda spalva nuvažytų lentelių medinė tvora. Viduryje kiemo įrengta maža katilinė šildo visą nedidelį keilios trobelių, prie vienos kitos bemaž tvora prie tvoros ir visiškai į vieną kitą panašių trobų kaimelį. Iš tolo šis dviejų linijomis išsiriavusių trobų sambūris, iš kurių kiekviena kryžiumi pačioje pakraigėje paženklinta.

Vienodų trobelių dviguba rikiuotė primena tarsi kokį artimų viengėnčių taborą, – tokiais pačiais langais, durimis, nuo pašalinų akių vienur mūrine, kitur medine, irgi rudai pilkšva spalva nuvažyta. Iš tų vienodų trobesių savo ūgiu gerokai pranokstanti, labai prie džiūkiško gamtovaizdžio besiderinanti, išorėje visa medžio lentelėmis kaip ir kiti pastatai, apdailos lentelėmis apkalta šventovė ramiai žvelgia į Paparčių kaimo resvokai po mišką išsibarsčiusias sodybas, į pamiškes besidairančius langus.

Kaip viskas čia pasikeitė po tų laikų, kai prieš dešimtmetį į šį ramų kaimą su kitomis trimis prancūzėmis įžengė, savo kilmingą šeimą palikusi, su aukšto rango Prancūzijos karininku tėvu atsiveikinusios prancūzės. Ji, turinčius didelės reikšmės Prancūzijos gyvenime tėvus palikusi, ramos ir pasiturinčios ateities atsisakiusi Marie-Reine, kuri jau dešimt metų kasmet čia pažliugusiais pavasario ir rudens keliais gendančiais automobiliais važinėja, žiemomis po gilų džiūkišką sniegą klampuoja su dešimčia savo bičiulių, tarp kurių yra septynios iš įvairių Lietuvos vietų atsiradusios lietuvaitės. Jos dabar čionai, šioje baltomis plytelėmis išgrįstoje, aidžiais mediniais balkiais išraižytoje nedidelėje erdvėje psalmių melodijomis tebeskambančioje šventovėje. Keista gali atrodyti šiūlaikiniam jaunimui, kaip jaunos mergaitės, palikusias savo namus, tėvus, brolius, bendramokslis, o kitos – netgi visiškai vienturtės, savo noru, niekieno neverčiamos atsidūrė šioje džiūkiško pagirio nuosalybėje.

– Kodėl Lietuvos Bažnyčios leidžiamame *Katalikų žinyne* yra užrašytas net trigubas pavadinimas: *Betliejaus, Mergelės Marijos Emimo ir dangų ir šv. Bruno vienuolija*? Klausiau vyresniąją ses. Marie-Reine, kuri gabena svečią iš Kaišiadorių geležinkelio stoties į Paparčius.

– Mes taip pažymime dieviškai atskleistą dogmą, kad Nekaltoji Dievo Motina, visuomet Mergelė Marija, baigusi

savo žemišką gyvenimą, su kūnu ir siela buvo paimta į dangiškąją garbę. Tokius popiežiaus Pijaus XI 1950 m. lapkričio 1-ąją dieną pasakytus žodžius mes, tarsi kokį savo veiklos keldrą ir viso gyvenimo šūkį, užsirašėme mūsų vienuolių veikloje.

Praejus dvylikai savaičių po minėtos dogmos paskelbimo, Senso vyskupijoje, Chamvres (Šamvro) kaimelyje įsikūrė pirmoji bendruomenė. Jos tikslas – nepaliaujamas švenčiausios Trejybės ir Eucharistinio Kristaus garbinimas kartu su Mergele Marija, tyli, nuošali nuo žmonių žvilgsnių malda. Pirmąją savo skurdžią kopytelę jie įsirengė tvarte, primenančiame olą, panašioje, kurioje buvo gimęs Kūdikelis Jėzus. Šitaip maža, begimstanti vienuolija gavo *Užgimimo*, o paskui *Betliejaus* vardą.

Betliejaus ir Mergelės Marijos emimo į dangų vienuoliai (jų pasaulyje yra tik trys vyrų vienuolynai – Prancūzijoje, Italijoje ir Kanadoje) ir vienuolės (moterų yra jau dvylikoje pasaulio šalių) siekia suvokti, ką Dievas nori jiems pasakyti Jėzaus Asmens ir gyvenimo paslaptimis. Jis gimsta Betliejuje, gyvena tarp žmonių, miršta iš meilės. Mergelė Marija visa savo esybe vienijasi su savojo Sūnaus gyvenimu. Visiems laikams Ji pasiilieka su savo Sūnumi Dvasios Ugnyje, Tėvo Meilės šlovėje. Nors Marija nėra Dievas, bet iš savo Sūnaus gavo malonę gyventi panašų gyvenimą į Jo – visiškai dievišką ir visiškai žmogišką. Štai kodėl Ji įeina į šventosios mergystės, šventojos neturto, šventojos paklusnumo kelią, apibūdinantį Jėzaus kelią. Štai kodėl, sekdama Jėzų, Ji gyvena pačioje didžiausioje Meilėje. Šios vienuolijos nariai priima pašaukimą eiti tuo keliu, kurio tėvo Dievo Motina. Šv. Bruno čiai vienuolijai yra vienuoliško gyvenimo pavyzdys.

Šių vienuolių uždara, vadinamą klauzūrinį gyvenimą ne tik saugo nuošali ir tyli džiūkiškos pamiškes aplinka, bet ir aukštoka tvora, kurioje yra tik angos įėjimui ir atskirus namelius, kurių gyventojos čionai įsikūrusios, kur jos meldžiasi, dirba, skaito, mąsto, atskirtos ne tik nuo viso pasaulio, bet nuo artimiausio kitapus tvoros gyvenančio kaimyno. Jos dukart per dieną susitinka bendrai malda šventovėje.

Kai į vienuolyną atvažiuoja lankyti pažįstami ar bičiuliai, namiškiai ar atvyksta svečiai, norį ką nors pamatyti ar apsisistoti, jie gali dalyvauti vienuolyno gyvenime, pasimelsti, pamąstyti

visiškai netrikdydami nei vienuolyno tvarkos, nei rimties, nes tas namelis yra už klauzūros ribų. Tam yra skirta speciali patalpa, vadinama svečių nameliu, kur jie gali pasikalbėti, pavalgyti, pasižvalgyti ir pabūti. Štai tokiame kukliame namelyje dabar, kai pats didžiausias atlaidynys, galima patekti tam tyčia sukalto lieptu, kad nesusilaptum kojų eidamas per balas, ant stalo padėta pačių vienuolių rankomis iškeptos skanios duonos, dvejopo naminio sūrio, gabalėlis sviesto ir keli išgildinti riešutai. Tai atvykusiam svečiui užkanda prie arbatos, kuri, kad neatšaltų, laikoma termose. Ant stendų ir sienų kabo įvairūs vaizdai iš vienuolyno įsikūrimo ir kasdienio gyvenimo akimirkos.

Kiekviena Betliejaus vienuolė dirba, gyvena ir meldžiasi neturto, pasisavinto iš Kristaus, dvasia. Vienuolės diena prasideda vakarine liturgija šventovėje. Todėl pašauktoji budėti vienuolė keliai prieš aušrą. Nakties pabaigoje visų namelių gyventojos vėl susirenka kalbėti rytmetinių maldų ir švęsti Eucharistijos. Kasdienį gyvenimą daugiausia lydi tyli. Šeštadieniais bendruomenė susirenka į pasitarimą, kuris vadinasi kapitula. Sekmadieniais visos narės kartu pavargo, pabendrauja ir kelias valandas kartu pavaikšto gamtoje. Pirmadienis, kaip jau įprasta, yra dykumos diena, kai gyvenama visiškai vienišai. Šią dieną visos susirenka tikiai Eucharistijai šventovėje.

Kad užsidirbtų duonos kasnį ir būtų galima statyti naujus vienuolynus, kiekviena vienuolė kasdien savo namelyje nuo trijų iki penkių valandų dirba kokį nors darbą. Toks Betliejaus vienuolių darbas yra ne vien tik priemonė užsidirbti kasdienę duoną, bet tai yra ir tarnystė Bažnyčiai. Štai, sakysime, vieni, pasninkaudami ir būdędami, rytietišku stiliumi tapo Kristaus, Mergelės Marijos ir šventųjų ikonas, kala, drožia arba lipo romantines ir gotines statulas. Betliejaus vienuoliai ir šiandien jas bando kurti iš ažuolo, lankydamiesi kitados naudotos technikos būdų. Iš maldos ir Šv. Dvasios įkvėpto darbo gimiosios statulos turi didelio poveikio, skatina ir gilesnę maldą, tikėjimą ir ragina pamilti tylą.

Jeigu tikrai jauti, kad tave šaukia Dievas ir nori vienuomoje Dievą garbinti ir ramiai su jau esančiomis vienuolika sesių čionai gyventi, pirmiausia turi parašyti laišką vienuolių vyr. sesei Marie-Reine: Aušrinės Marijos vienuolynas, Paparčiai, LT-4233, Kaišiadorių r., arba pasikalbėti su ja telefonu (346) 4 26 16 arba pasiųsti faksu (346) 4 26 98 savo preiškimą. Jeigu būsi priimta, tada prasidės vadinamasis pirmasis laikotarpis – gyvenimo mokykla, kurios svarbiausias bruožas – dalyvavimas bendruomenės gyvenime. Jei gausi vienuolinį drabužį, pradėsi dvejus metus trunkantį postulatą, po kurio dar bus dveji naujokyno metai. Tada po šių išmėginimų pirmieji įžadaai. O jau tada po penkerių metų – amžinieji įžadaai. Atitinkamai pagal dvasinį lygį ir būdą, vienas ar kiti išmėginimų laikotarpis gali būti prailgintas ar sutrumpintas. Paprastai pirmaisiais vienuolyno gyvenimo metais naujokės turi progos pagilinti Šv. Rašto, filosofines, patristines, teologines žinias. Po amžinųjų įžadų vienuoliai vyrai, turintys kunigo pašaukimą, kurį paprastai nustato dvasios tėvas, gali rengtis kunigystei.

Lietuva renka prezidentą

DOC. DR. V. BAŠKYS

Spjūvis į veidą

Buvęs Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas vargiais negalais seimo pašalintas iš pareigų, vėl veržiasi į šią pareigybę. Penkis mėnesius vyko jo apkaltos procesas. Jį pripažino kaltu A. Sakalo vadovaujama komisija ir specialioji seimo sudaryta komisija. Tačiau prezidentas šaukia „Aš nekaltas“. Pagaliau viešai per radiją ir televiziją transliuojamas konstitucinio teismo pripažinimas, kad Lietuvos prezidentas Rolandas Paksas šiurkščiai pažeidė Lietuvos konstituciją, sulaužė duotą priesaiką ir pažeidė viešų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymą. Tačiau R. Paksas visiems žmonėms aiškina, kad esąs nekaltas, kad prieš jį rengiamas sąmokslas.

Pagaliau Lietuvos seimas, remdamasis konstitucinio teismo išvadomis, už konstitucijos pažeidimą ir priesaikos sulaužymą apkaltos būdu pašalino Rolandą Paksą iš prezidento pareigų. Tai įvyko š.m. kovo 31 d. Tačiau jau balandžio 19 d. Paksas įteikė dokumentus Vyriausiajai rinkimų komisijai dėl įregistravimo kandidatų priešlaikiniuose prezidento rinkimuose.

Seimo etikos komisija pareiškė, kad R. Paksas, neturi teisės vėl kandidatuoti naujuose prezidento rinkimuose. Tačiau Vyriausioji rinkimų komisija jam leido dalyvauti rinkimuose. Komisijos pirm. Z. Vaigauskas kaltino Lietuvos konstituciją netikslumu, todėl komisija esanti nekaltą. Nors, jo nuomone, R. Paksas neturi teisės kandidatuoti, bet įteikė jam parašų rinkimo lapus ir palinkėjo sėkmės. Mat klaidžiojant po teisinius labirintus padaryta išvada, kad įstatymas dėl viešų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje taikytinas valstybės tarnautojams, bet ne prezidentui. Prezidentas yra valstybės vadovas. Jis stovi aukščiau. Be to, tas įstatymas draudžia tik dirbti, o ne kandidatuoti.

Lietuvos seimas, per apkaltą pašalinęs Rolandą Paksą iš prezidento pareigų irgi nedraudžia jam antrą kartą kandidatuoti priešlaikiniuose rinkimuose, kurie įvyks š.m. birželio mėn. 13 d. Mat vadovaujamas romėnų teisės principu – niekas neturi būti baudžiamas du kartus už tą patį nusikaltimą.

Leidimas R. Paksui, pašalintam iš prezidento pareigų, vėl kandidatuoti į prezidentus yra spjūvis į veidą visoms apkaltos komisijoms, konstituciniam teismui ir seimui. Paksas ir jo komanda renka rinkėjų parašus, reikalingus įteikti rinkimų komisijai, ir juokiasi iš apkaltos. Tiesa, P. Auštrevičius žada paduoti į teismą rinkimų komisiją, bet kažin ar laimės. Greitai prasidės triukšmingas, itaigus ir agresyvus Pakso rinkimo vėjus. Iš lėktuvo bus mėtomis lapeliai su buvusio prezidento nuotraukomis, su gražiausiais pažadais bei raginimais už jį balsuoti. R. Pakso nuotraukos puikuos šalia kitų kandidatų, tokių žymių žmonių kaip Valdas Adamkus, Petras Auštrevičius, Algirdas Pilvelis...

Ar Paksas gali laimėti?

Gali. Nors valdžios vyrai tuo netiki. Jei tikėtų, nesirytų su juo rungtis tokie garbingi žmonės kaip Valdas Adamkus. Kodėl taip yra? Todėl, kad R. Paksas, būdamas prezidentu, per

apkaltą važinėjo po Lietuvos miestus, miestelius ir kaimus, susitikinėdavo su paprastais žmonėmis, kaltindavo seimą ir vyriausybę, kad čia klesti korupcija, kyšininkavimas, mafija, sakė, kad prieš jį rengiamas sąmokslas, nes jis nori pagerinti vargstančių žmonių gyvenimą, bet jam neleidžia, prieš jį rengiama apkalta, nors jis nekaltas. Jis kovoja už vargstančių žmonių gyvenimo pagerinimą, nes ponai seimūnai ir vyriausybinkai tik kemsą pinigų į savo kišenes, o vargšai žmoneliai skursta.

Daugelis žmonių, gyvenančių žemiau skurdo ribos, juo patikėjo. Su juo nuėjo ir tie, kurie troško būti valdžioje, ir dar kiti...

Lietuva antrą kartą gali nusteibinti pasaulį: pirmą kartą – prezidento apkaltos organizavimu ir jo pašalinimu, antrą – jo sugrąžinimu.

Kai du pešai, trečias naudojasi

Kai valdžia pešai, nusikaltėliai nesnaudžia. Lietuvoje vis didėja nusikaltimų. Dažnai pasitaiko žiaurių žmonių nužudymų, išžaginimų, apiplėšimų. Baisiausia, kad į nusikaltimą veikia įsitraukia paaugliai. Tuo ne kartą pasižymėjo Kauno ir kitų miestų mokiniai: tai randamas Kauno gatvės pėrejoje nužudytas penkiolikmetis, tai ant kalno sudegintas paauglys, išprievartauta ir nužudyta mokinė. Visa tai – mokinų darbas.

Nusikaltėlių netrūksta ir Šiauliuose. Lietuvai įstojus į ŠAS (NATO) Šiauliuose Zoknių oro uoste dislokuoti 4 naikintuvai, kurie saugoja Pabaltijo valstybių oro erdvę. Per vieną mėnesį nusikaltėliai jau tris kartus apiplėšė ir sumušė kelis belgų kariškius, apgyvendintus Šiauliuose, tačiau policija nesugebą jų sugauti. Organizuojami mitingai, skundžiamasi, kad lėktuvai kelia didelį triukšmą. Tačiau, kai šiame oro uoste buvo dislokuota 40 rusų lėktuvų sovietmečiu, niekas nesiskundė, nors lakūnai dažnai benzina pildavo žmonėms ant galvų.

2004 m. gegužės 1 d. Lietuva tapo Europos sąjungos nare. Įvairūs „žulikai“, sukčiai jau seniai suka galvas, kaip prisiplėšti pinigų, bet jiems tai nepavyks, nes bus griežtesnė tvarka.

Gausių šeimų šventė Kaune

ALDONA GRICIENĖ

Erdvioje salėje pasirošimo šurmuly. Geltonuoja forzicijų šakos. Kvepia pavasariu ir jaunyste.

Šeimų draugija nedidelė, bet stipri savo kokybe: ji jungia socialiai tvarkingas šeimas. Mūsų dienomis pasitaiko, kad praeiviai kreivai žvelgia tas poras, kurios vedasi daugiau kaip du vaikus. Reikėtų elgtis atvirkščiai: žiūrėti į jas su didžiausia pagarba. Ir taip nedidelė mūsų tauta mažėja: jaunos moterys nenori gimdyti, be to, dalis darbingų žmonių išvažiuoja užsienin.

Draugijos tikslas – bendrauti, padėti psichologiškai, ugdyti vaikus talentus. Didžiausią darbą organizuojant šeimų draugiją ir jos šventę – Mažąsias Velykas nuveikė pirmininkas K. Nausėda, auginęs 5 vaikus.

Šį kartą jo vaikai dainavo „Tėti, mano tėti, užaugę būsimė

Poetas Sigitas Geda iš Lietuvos 2004.V.2 skaito savo eilėraščius Spaudos atgavimo šimtmečio minėjime Toronto Lietuvių Namuose

Nuotr. V. Kulnio

„Tenutolsta visoks riksmas...“

40-sis kultūros žurnalo „Santaros“ numeris

EDVARDAS ŠULAITIS

Kaip ir 1989-aisiais – Lietuvos atgimimo metais, taip ir šiandien žurnalo šūkis buvo ir tebėra *Tenutolsta visoks riksmas ir pyktis*. Tai senųjų išminčių teiginys, todėl pirmame šio žurnalo numeryje buvo pabrėžta:

„Dabar mes irgi dažnai kartojame aiškia tiesą, kad lietuviai čia, lietuviai išeivijoje – nėra tautos visuma. Jau nenorime bū-

„Santaros“ kultūros žurnalo vyr. redaktorius Romualdas Norkus kalba Kauno Technikos universitete, kai garbės daktaro laipsnį gavo prezidentas Valdas Adamkus

Nuotr. Ed. Šulaičio

ti dalinami. Galime vadintis išeiviais, Sibiro tremtiniais, Rygos ar Tilžės lietuviais, kilniais misijonieriais Afrikoje ar prie Amazonės, bet negalime pamiršti, kad esame vienos Tėvynės, vienos tautos vaikai.“ Taip aiškino žurnalo sumanytojas ir vyr. redaktorius Romualdas Norkus.

Tada ir pats leidinys buvo skiriamas Lietuvai ir išeivijai, nes pradžioje išeiviai autoriai ir medžiaga apie juos sudarė daugiau negu pusę žurnalo turinio. Bet tokio leidinio išeiviams, kaip vėliau patyrėme, nereikėjo. Pavyzdžiui, gausūs mūsų tautiečių telkiniai Amerikoje, pasinėję tarpusavio ginčus bei rūpesčius, juo nesudidino. Todėl jis tapo kultūros žurnalu vien tik Lietuvai.

Tačiau ir čia jis nesulaukė tikėto dėmesio, pritarimo, paramos. Pradžioje buvo planuojama leisti 6 numerius per metus, vėliau – tik keturis... Dabar jau išleidžiama tik po porą numerių per metus.

40-sis *Santaros* numeris turintis 112 knyginio formato puslapių, pateikia daug įdomios medžiagos. Čia kompoz. Giedrius Kuprevičius pristato savo naują operetę *Kipras, Fiodoras ir kiti*. Įdėtas kun. Ričardo Mikutavičiaus būties fragmentas iš Viktoro Rudziansko knygos *Gyvenę ir mūsų gyvenimus*.

Arvydas Juozaitis prisistato su ilgu rašiniu apie kultūros aristokratą Liudą Dambruską. Įdomus pasikalbėjimas su M. K. Čiurlionio dailės muziejaus direktoriumi Osvaldu Daugeliu.

Neužmiršta ir išeivija. Juk būdas Skliaustauskas rašo apie lietuvių poezijos ambasadorių Alfredą Francikaitį, kuris kuria vokiškai ir lietuviškai, be to – į vokiečių kalbą verčia lietuvių prozą ir poeziją. Čia taip pat ir A. Francikaitio kūrybos.

Žurnale supažindinama ir su Australijoje gyvenančiu ir dirbančiu aktoriumi, režisieriumi, dramaturgu, pedagogu, direktoriumi Helmutu Bakaičiu. Gediminas Ilgūnas straipsnyje *Kodėl rašau knyga apie Steponą Kairį* pateikia įdomių minčių apie šį Amerikoje mirusį visuomenės ir politikos veikėją.

Šiame *Santaros* numeryje gausu ir iliustracijų, kurių dalis archyvinio pobūdžio. Štai, Juozas Tysliavos ir jo žmonos Valerijos (*Vienybės laikraščio* leidėjų) nuotraukos bei daugelio kitų. Priešpaskutiniame žurnalo puslapyje cituojamas *Santaros* prof. Česlovo Kudabos mirties 10-mečio minėjimo (2003 m.) pasakytos kalbos seime žodžiai, kuriuose yra teigiama, jog „Profesorius Kudaba stovėjo prie Lietuvos ir išeivijai leidžiamo žurnalo *Santara* ištakų. Jis tapo šios tolerancijos sklindimo žurnalo krikštatėviu“.

Čia pristatomas ir šio rašinio pradžioje minimas žurnalo šūkis ir prierašas. Sakoma: „Šia, keturiadesimtmata *Santara* dar kartą klausime: politikai ir politikės, ponai ir ponios – kur link traukiate Lietuvą?“

Santaros redakcijos adresas: Gedimino g. 10, 3000 Kaunas, Lietuva. Žurnalo tiražas tik 500.

PADĖKA

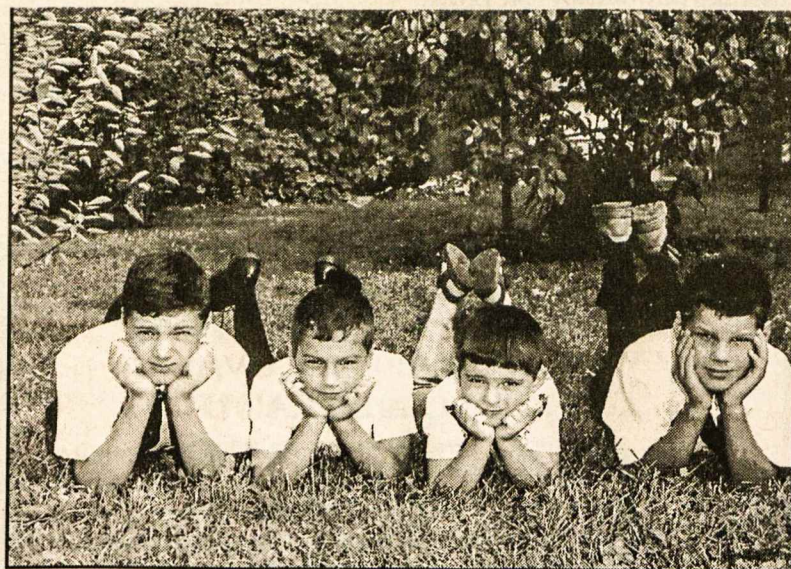
ATA

BRONEI KARNILAVIČIENEI

mirus, nuširdžiai dėkojame kun. P. Šarpanickui, OFM, už maldas laidotuvių namuose, Prisikėlimo parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, kun. E. Jurgučiiui, OFM, ir kun. Iz. Sadauskui, SDB, už koncelebratas šv. Mišias ir maldas kapinėse, muz. D. Viskontienei, muz. D. Radtkai ir muz. L. Turūtai, „Aro“, „Dainos“ ir Prisikėlimo parapijos chorams, jų vadovėms už jautrias ir gražias giesmes.

Visiems draugams, „Vilniaus rūmų“ gyventojams bei pažįstamiems dėkojame už maldas, gėles, užprašytas Mišias ir užuojautas. Ačiū karsto nešėjams – „Aro“ choristams. Ypatingai dėkojame Teodorui Stanuliui už jo pagalbą. Dėkojame visiems, padėjusiems mums atsiveikinti su velione –

Liūdi vyras Vaclovas, dukra Vida, sūnus Edmundas, marti Viviane ir vaikaitės – Erika, Robin ir Brigita

Keturi ažuolačiai Didjurgiai – gabūs vaikai

"Emilija Pliaterytė"

Narsios kapitonės, sukilėlių vadės Emilijos Pliaterytės garbei parašyta knyga

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Laiko kryžių vaškis jo veidas,
Guli šautuvas, kardas ir balnas...
Žmonės mato po šia miline
Moters veidą ir aukštą krūtinę.
- Lietuvaite! - kartoją pažinę,
Tai kariuomenę vedė į didį
Sukilimą narsi Pliaterytė.

(Ištrauka iš Adomo Mickevičiaus
kūrinio *Pulkininko mirtis*.
Išvertė Ed. Mieželaitys)

Vasario 6 d. Vilniaus valstybinio muziejaus salė buvo pilna "Emilijos Pliaterytės" draugijos narių, rėmėjų, jaunų kariūnų, atvykusių į rašytojos Emilijos Liegutės knygos *Emilija Pliaterytė* suktuvus. Renginyje dalyvavo ir penki iš Alytaus miesto atstovai.

Šventei vadovavęs prof. Vytautas Girdzijauskas savo žodį pradėjo sakdamas: "Susirinkom pagerbti dviejų Emilijų - Pliaterytės ir Liegutės". Jis teigė, kad Liegutės knyga priartino prie mūsų 200 metų epochą. Šiuo metu randame aprašytų įvykių "susijusių su laisvės kovomis, pasipriešinimu okupantams prieš 80, 60 metų. Besidomintys istorine dokumentika, ją gali lengvai susirasti. O 1861, 1863 metų sukilimų heroikos aprašymams literatūros trūksta ir jaučiama spraga, kurią savo knyga užpildė Emilija Liegutė.

Literatūros žinovas Eugenijus Ignatavičius, teigė, kad rašytoja, parašiusi šią knygą, atliko didelį darbą. Ji atkūrė simbolį karžygės, sukilėlės bajoraitės, dalyvavusios prieš daug metų mūšiuose su rusiškais pavergėjais. Rašytojai teko atlikti sunkų darbą, pakelti pračities sluoksnį, kai gyvū linininkų seniai nelikę. Nelengva buvo Emilijai supildyti kūrinį, įkvėpti jam gyvybę.

Ilgai ieškojo dokumentų, liudijančių senus laikus. Jų dėka gyvenimai išėjo dokumentinė apysaka. Joje istorija susipynusi su beletristika. Be jos būtų likęs tik sausas dokumentų rinkinys. Pirmoje knygos dalyje autorė parodo, kaip nuo mažens formavosi kaip vyresnės charakteris Pliaterytės bajoriškoje apsuptyje. Knygos pabaigoje susitinkam su kapitone Emilija Pliateryte mūsų lauke.

Senosios Varėnos vidurinės mokyklos direktorė Leokadija Balkuvienė pasidžiaugė Liegutės jau 19-ąja knyga. Ji pravers mokant jaunąją kartą patriotizmo, pilietiško. Kalbėtoja priminė, kad Adomas Mickevičius savo kūrinį *Pulkininko mirtis* Pliaterytę pavadinęs lietuvaitė. Tai yra svarus ir svarbus rašytojo, poeto pasakymas esant jai mūsų tautietė-lietuvaitė. Emilija garbinama Lenkijoje ir laikoma sava.

Vilniaus Emilijos Pliaterytės vidurinės mokyklos mokytoja Čapaitytė norino, kad jų mokykloje mokosi per 1000 mokinių, o juos moko ir lavina didelis būrys pedagogų. Visi nekantariai laukė šventės-knygos suktuvių. Knyga kalbės apie amžiną lietuvių troškimą būti laisviems ir nepriklausomiems.

Emilijos Pliaterytės vidurinė mokykla 2003 m. pabaigoje vyko Emilijos Pliaterytės draugijos pirmasis suvažiavimas. Kalbą iš Vilniaus renginių koordinatoriaus Juozas Žitkauskas. Ntr. autorės

Knygos "Emilija Liegutė" suktuvių dalyvių dalis

Barakų laikotarpio leidiniai

Monografija apie lietuvių DP knygų leidybą

EDVARDAS ŠULAITIS

"Barakų kultūros knygos: lietuvių DP leidyba 1945-1952" - taip pavadinta nauja, "Versus" išleista monografija apie pabėgėlių (arba "išvietintų asmenų" - Displaced Persons - DP) stovyklose pasirodžiusią literatūrą, nuo storiųjų knygų iki vieno puslapio leidinių. Jos autorius - jaunas vilnietis - Vilniaus universiteto dėstytojas Remigijus Misiūnas, kuris vargo apie 10 metų, kol surinko medžiagą ir galėjo savo darbą pateikti skaitančiajai visuomenei.

R. Misiūnas medžiagos rinkimo reikalais bent porą kartų lankėsi JAV ir nemažai laiko praleido Lituanistikos tyrimų ir studijų centro Čikagoje archyvuose. Čia su šiuo vyru ir mums teko gana daug bendrauti ir parūpinti jam šiek tiek medžiagos.

Kruopštus ir nedėkingas buvo R. Misiūno darbas. Apie DP stovyklose ir apskritai Vakarų Europoje pokario metų lietuviškas knygas bei kitus leidinius jis

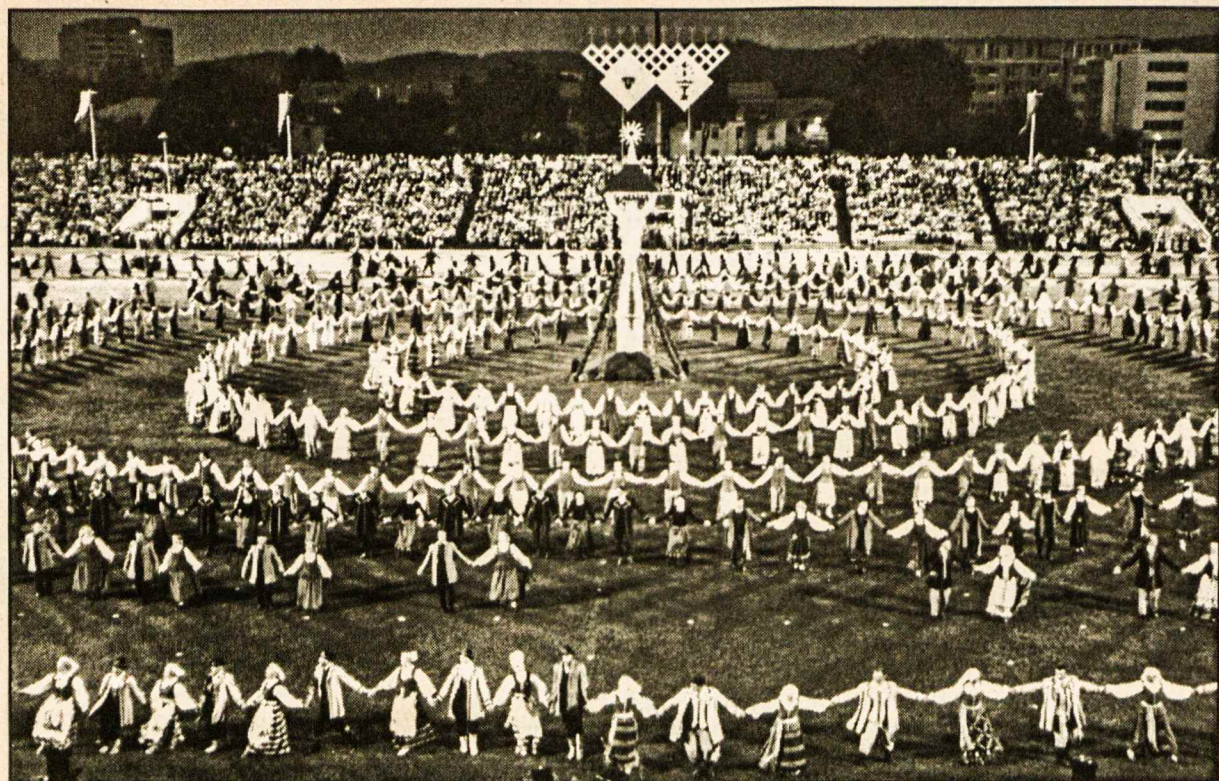
daug medžiagos rado Aleksandro Ružančovo rengtos bibliografijos puslapiuose. O nemaža iš tų leidinių jis užtikino archyvuose Čikagoje, kur šalia kitų patalpinta ir pokario laikotarpio literatūra. Apie kai kuriuos leidinius sužinoję iš aprašymų tų metų spaudoje.

Šioje monografijoje užfiksuota net apie 1100 V. Europoje 1945-1952 metų laikotarpyje išspausdintų leidinių. Čia randa vietos ir kai kurios JAV lietuvių leidyklos, kurių knygos buvo skirtos V. Europoje gyvenusiems lietuviams.

Čia minima knyga, žinoma, pirmiausia turėtų būti įdomi tiems, kurie patys gyveno pabėgėlių barakuose ir gerai pažįsta "barakinę kultūrą". Jiems tai yra senų dienų prisiminimai, ypač daugiau kaip pusšimčio metų. Tokių žmonių gretos kasdien rečiau ir greitai juo jau neturėsime.

Anų dienų "barakų kultūros" dar gyvi liudininkai galėtų pateikti patarimų ar papildymų šiai monografijai. Jeigu būtų atiteję leidžiama antroji jos laida, tai ji galėtų būti dar pilnėsnė ir tikslesnė.

Reikia pasveikinti vilnietį R. Misiūną už jo atliktą didelį darbą, patarnavusį "dypukškos" spaudos V. Europos jam žinimui. Jo pastangos liks istoriniu paminklu ateities kartoms.

Nuotrauka iš neužmirštos Pasaulio lietuvių dainų ir tautinių šokių šventės Vilniuje

Nuotr. D. Labučio

Lietuviai rašytojai išeivijoje

MIELI RAŠYTOJAI,

Laikas nusinėšė 2003-sius metus. Esame naujųjų išvakarėse, tai ir norime su mieliais šios gražios draugijos nariais pasidalinti, kas vyko ar vyksta mūsų tarpe.

2003 metais buvo išleisti šios LRD-jos narių knygos:

Stasys Džiugas. *Kiškis neša dovanų*. Eilėraščiai ir pasakos vaikams. VI. Stančiškaitės iliustracijos.

Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis. *Rudenio saulė*. Poezija.

Rašytojas Česlovas Senkevičius, *Tėviškės žiburį* redaktorius Toronte, Kanadoje, 2004 m. pavasarį išleidią knygą *Penki taškai*. Tai bus jo puičiųjų *Tėviškės žiburį* vedamųjų rinkinys. LRD-ja šio leidinio labai laukia.

Lietuvių rašytojų draugijos 2003 metų literatūrinė premija paskirta poetei Eglei Juodvalkei už poezijos knygą *Veidrodis ir tuštuma* ir rašytojui Vytautui Volertui už jo viso gyvenimo kūrybą. Jis yra parašęs šias knygas: *Upė teka vingiais* (1963), *Gyvenimas yra dailus* (1964), *Sąmokslas* (1968) ir *Pragaro vyresnysis* (1971) (abu *Draugo* konkurse gavo premijas), *Greitkelis* (1981), *Jaučio ragai* (1985), *Vilkas iš galvų* (1991); novelių ir pasakojimų rinkinį *Meilė žolei* (1995); atsiminimų kn. *Angelams vedant, velniams painiojant* (išl. 1996 Lietuvoje), apmąstymų kn. *Viešnagė pas Dievą*. Pasakojimai apie tikrovę (2001 Kaune). Išvertė H. Sudermanno *Lietuviškas pasakas* (1970). *Ateities, Mokslo dienų, Jaunojo ūkininko, Žiburį, Aidų*. LE bendradarbis. *Draugo* ir kitų laikraščių bendradarbis. Poezijos almanachas *Verpetai* (1946) Vokietijoje.

Premijos komisija: Stasys

Gimtajam žodžiui

Spaudos gražinimo šimtmėčiui

Sanskrito prokalbės lopšy

sūpuotas

Ratelio dūgesio dainų klauseis,

Plaukei širdin Maironio meilės luotu,

Vydino raštų versmėje šviete.

Carizmo rūkas temdė ir baugino,

Bet tave slėpė knygnešio krepšiai.

Nesušalai rūšiuos tremties sniegynuos, -

Miškinio posmų skambesį nešei.

Išsaugojo ne pilys akmeninės, Tik kaimo gryčioj gyvas išlikai.

Stovėjai tvirtas ažuolu gimtinės Ir nemarus, kaip dangiški skliautai.

Tu išdidžiai po gimtą žemę vaikščioi

Ir Basanavičiaus "Aušra" mums šviesk.

Būk žingsnių aidas mūsų Donelaičio

Iš varganos Tolminkiemio nakties.

Gimtu žodžiu lai rugio varpos žydi,

Vandens lėlijos kalbas bangose. Suvalkija, kampeli mūsų mažyti,

Kasdien alsuok šventa tautos dvasia.

J. Marcinkevičienė,

2004 m.

Džiugas, Stasė Petersonienė, dr. Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis. Mecenatas - Lietuvių fondas.

Sveikiname mūsų draugijos poetes ir rašytojas, gimusias 1923 metais, sunešusias į literatūrinio kraičio skrynį didelį kūrybinį lobį. Tebūnie apie jas ilgesnis žodelis.

Aurelija Žižnauškaitė-Balašaitienė. Poetė ir prozininkė. Ji yra parašiusi šias knygas: išleisti romanai - *Skeveldros* (1987), *Praradimų ženkle* (1995), *Žarijos ir pelenai* (1995), novelių rinkinys - *Susitikimas pamary* (1982). Periodinių spaudos atkarpos išspausdinti šie romanai: *Užburtame rate* ir *Vidurnakties serenada*. Parašė muzikinės dramos *Vilniaus pilies legendą* libretą (muz. A. Jurgučio).

Poezijos rinkinys *Tarp dviejų tėvynių*. Uoliai bendradarbiauja įvairiais straipsniais lietuviškoje ir Clevelando amerikietiškoje spaudoje.

Birutė Pūkelevičiūtė dabar gyvena Lietuvoje. Poetė ir prozininkė. Išleistas knygos: *Metų gėlės*. Poezija - (1952); *Aštuoni lapai*. Romanas. (Chicago, 1956). (Vilnius, 1992); *Aukso žąsis*. Pasakiška komedija. (1965); *Rugsėjo šeštadienis*. Romanas. (1970); *Peliukai ir plauštas*. Eiliuota pasaka. (1973); *Daržovių gegužinė*. Eiliuota pasaka. (1973); *Kaledų dovanų*. Eiliuota pasaka. (Chicago, 1973); (Vilnius, 1990); *Naujųjų metų istorija*. Romanas. (1974); *Skraidantis paršiukas*. Eiliuota pasaka. (1974); *Klementina ir Valentina*. Eiliuota pasaka. (1974); *Rimas pas Kęstutį*. Eiliuota pasaka. (1975); *Septembra sėstadienia* (Rugsėjo šeštadienis). - vert. į latvių k., 1976; *Lieldienas bez zvaniem* (Velykos be varpų/Aštuoni lapai). - Vert. į latvių k. 1981; *Devintasis lapas*. Romanas. (1984); *Marco Polo Lietuvoje*. Apsakymai. (1982); *Žydra ir geltona*. Pjesės. (1984); *Atradimo ruduo*. Poetiniai apsakymai. (1990); *Planto*. Aps. *Rauda* (iš rink. *Atradimo ruduo*) vert. į ispanų k. Vertė B. Ciplijauskaitė. - Barcelona, 1994.

Draminių kūrinių (*Žmonės ir beržai*, *Antroji Salomėja paitavosė*) vaidinta scenoje iš rankraščių. Išvertė į lietuvių kalbą operų libretų (*Fidelio*, *Carmina Burana* ir kt.), pritaikė scenai lietuvių rašytojų kūrinių. Pagal *Aukso žąsį* pastatytas filmas, spektaklis Kauno dramos teatre. Jos rūpesčiu išleista literatūrinių plokštelių (be minėtų autobiografių *Žirginėliai* ir kt.).

Marija Tūbelytė-Kuhlmanienė. Prozininkė. Parašė novelės *Isibrovėlė* (1986), *Amalas*. Apsakos. *Svaigulys*. Romanas (1994). *Vaikystės atsiminimai* (1990-1991). Spausdinti *Dirvoj* ir *Žvaigždutė*.

Alina Pajaujytė-Staknienė. Literatūros kritikė. Kritikos straipsnius ir recenzijas rašo *Meimėnys*, *Aiduose*, *Drauge* ir *Lituanus* žurnale. Keletą metų buvo *Lituanus* žurnalo vyriausiąją redaktore. Parašė vieną skyrių dr. V. Kelertienės knygai *Išėjęs negrįžti*. (Mariaus Katiliškio gyvenimas). Vienas jos straipsnis yra *Egzodo literatūros atšvaitai* (1989).

Aldona Veščūnaitė-Janačiūnė gyvena Australijoje. Poetė. Išleido poezijos rinkinius: *Žodžiai kaip saulės* (1976), *Aidinčios upės* (1985), *Medžiai ryto laisvės* (1999).

Rūta Kleva Vidžūnienė-Mickevičiūtė (g. 1923 m., mirė 2000 m. Lietuvoje). Prozininkė. Išleido šias knygas novelių rinkinius: *Vieno vakaro melancholija* (1983), *Sąžinė* (1993), romanas *Rojaus paukščio grįžimas* (1992) ir biografinė apybraiža *Kompozitorius Bronius Budriūnas* (1988).

Atsiprašome ankstesnius aštuoniadesimtmečius už jų nepaminėjimą buvusiuose aplinkraščiuose. Palauksime, kol jie laimingai sulauks 85-tųjų metų.

O šimtmetiui sveikiname 85 m. sulaukusius poetus - Kazį Bradūną, Jurgį Blekaitį ir Almį Juozą Jūrągi Australijoje.

Jeigu gyventų, šimtmetį 85 metų gimtadienį šventų šie mums brangūs kūrėjai: Poetas Balty Auginas ir rašytoja Vladė Butkienė mirė Clevelande, rašyt. Aloyzas Baronas mirė Čikagoje, semiotikas prof. Algirdas Greimas mirė Paryžiuje, palaidotas Kaune, poetas Jonas Minelga mirė Čikagoje. Poetas Pranas Kozulis mirė Kanadoje. Poetas Pranas Pusdešis mirė Australijoje. Rašyt. kun. prel. Pranas Vaseris (būtų 88 m.) mirė Australijoje. Išsėkitės ramybėje anksčiau Amžinybės iškeliausiasieji.

2003 metais mirė LRD-jos nariai: Poetas kun. Leonardas Andriekus, rašyt. Algirdas Gustaitis, prof. Vincas Maciūnas, literatūros kritikas Algirdas Titus Antanaitis. Rašyt. Ava Saudargienė-Simniškaitė gyveno ir mirė Australijoje. Ji parašė šias knygas: *Tolimų kraštų mirazai*, *Vėjas iš rytų*, *Naikinamieji* (išverstas į anglų k.), *Anapus horizontą*. Scenos veikalai: *Varlių karalius*, *Brolių beieškant*, *Eglė žalčių karalienė* ir kt. Rankraštų paliko Baltieji vergai ir *Atadulka svetima šalelė*. Išsėkitės pas Viešpatį, brangieji, o Jūs likusieji artimesiems LRD-jos nuosirdi užuojauta.

Mūsų jaunieji LRD-jos nariai: Vainis Aleksa, Eglė Juodvalkė, dr. Mirga Gimuišvėnė, Daiva Karužaitė, Audra Kubiliūtė, ses. Ona Mikailaitė, Austė Pečiuraitė, Nijolė Gražulienė, Dovilė Užabalytė, Australijoje.

Jaunieji kandidatai į LRD-jos narius: Virginija Aleksandravičiūtė, Vaiva Bučmytė, Sigita Lukauskaitė, Ričardas Spirtys, Vilija Vakarytė. Jie visi yra laimėję premijas Balio Gaidžiūno patriotinės poezijos konkurse, kurį 2 k. pravedė lietuvių rašytojų draugija.

Sveikiname prof. Dr. Vincą Aurylą Lietuvoje leidinio *Lietuvių egzodo vaikų ir jaunimo literatūra 1945-1990*, vyr. redaktorių, garbingo gimtadienio proga. Esame Jam labai dėkingi už ypatingai rūpestingai atkreiptą dėmesį į užsienio lietuvių jaunimo literatūrą. Antrasis tomas *Lietuvių egzodo vaikų ir jaunimo literatūra 1945-1990* - poezija ir dramos veikalai - išėję 2004 m. pavasarį. Linkime stiprybės ir ištvermės visuose jo darbuose.

Sveikiname poetę Kotryną Grigaitytę-Graudienę, švenčiančią 92 metų sukaktį ir poetą dr. Česlovą Masaitį su 90-tuoju gimtadieniu. Abiem linkime dar daug daug metų.

Prašymas. Rokiškio "Romuvos" gimnazijos biblioteka prašo Lietuvos rašytojų draugijos narių paaukoti savo knygas (Nukelta į 7-tą psl.)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Tradiciniai Frankofonijos dienų renginiai visą kovo mėnesį vyko Vilniuje, Kaune, Trakuose, Birštone ir kituose Lietuvos miestuose. Šios dienos yra skirtos artimesnei pažinčiai su prancūzų ir kitų prancūziškai kalbančių kraštų kultūra. Iš specialiųjų renginių pažymėtini senegališkos choreografės ir šokėjos Germaine Acogny paskaitos bei meistriskumo pamokos Lietuvos muzikos akademijoje Vilniuje, Gvinėjos "Ba Cissoko" grupės pasirodymas Valstybinėje filharmonijoje, prancūziškų dainų festivalis Vilniaus Žirmūnų gimnazijoje, šveicarų ir lietuvių moksleivių koncertas Vilniaus rotušėje, prancūzų dailininkų paroda Šiuolaikinio meno centre, Afrikos filmų peržiūra "Lietuvos" kino teatre ir Bordeaux vyno savaitė "Vyno klube".

Be specialiųjų renginių, Lietuvos mokyklose vyko moksleivių ir studentų prancūzų kalbos olimpiados, viktorinos, vakaronės, prancūziškų filmų peržiūros, paskaitos apie Frankofonijos valstybes. Tarptautinė frankofonijos organizacija vienija 56 valstybes, iš kurių 49 yra tikrosios narės, dvi bendraujančios (*associated*) ir 5 stebėtojos - jų tarpe nuo 1999 metų atsirado ir Lietuva. Frankofonijos dienas Lietuvoje organizuoja Švietimo ir mokslo, Užsienio reikalų bei Kultūros ministerijos, švietimo ir kultūros įstaigos, Prancūzijos ambasada ir Prancūzų kultūros centras, Kanados ir Šveicarijos generalinis garbės konsulas Vilniuje, Lietuvos ir Prancūzijos draugija, Prancūzų kalbos dėstytojų ir mokytojų draugija, Prancūziškai kalbančių žurnalistų sąjungos Lietuvos skyrius bei studentų organizacijos.

Algimanto Kunčiaus, vieno žinomiausių lietuvių fotomenininkų, Valstybinės premijos laureato, nespaltotų nuotraukų paroda *Fotografuota Vilniuje 1963-1970 metais* buvo surošyta Lietuvos valstybiniam muziejui Vilniuje. Nuotraukose - to meto apšvieta, bet palapinti Vilniaus pastatai ir gatvės, Vilniaus vaikai, senųjų gyventojų veidai, į darbą senamiesčio gatvėmis skubantys vilniečiai. Pasak A. Kunčiaus, atvykęs iš Kauno, Vilniuje jis rades pasakų labirintą. Nors jis nelaiko savęs fotožurnalistu, A. Kunčiaus nuotraukų buvo savaitraštėje *Literatūra ir menas*, žurnale *Kultūros barai*. 1998 m. už fotografijų ciklą *Tolimų vaizdai* jis buvo apdovanotas Valstybine premija, o 2001 m. - DLK Gedimino ordinu.

Miguel de Cervantes Saavedra (1547-1616), ispanų rašytojo, mirties dieną, balandžio 23, visame pasaulyje prigijusi tradicija visą parą be pertraukos skaityti jo klasikinių šedevrų *Don Kichotą* šiais metais atkeliavo ir į Lietuvą. Pasak šios 24 valandų skaitymus rengiančios Lietuvos ir Ispanijos draugijos pirmininko Ramūno Dilbos, skaitymus Vilniaus universiteto Centrinio rūmų kavinėje vidurnaktį pradėjo Ispanijos ambasadorius Lietuvoje Fidel Lopez Alvarez. Skaitymą lietuvių ir ispanų

kalbomis tęsė Lietuvos ir Ispanijos draugijos nariai ir kiti savanoriai, pasikeisdami kas pusvalandį. Per 24 valandas skaitytojai spėjo perskaityti visus senstojos hidalgo iš La Mančos žygius. Šiemet, naujosios tradicijos inauguracijos proga, balandžio 23 d. prasidėjo Lietuvos ir Ispanijos draugijos organizuojamos Ispanijos kultūros dienos, kurių metu buvo galima susipažinti su flamenco šokiais, ispanų muzika, kinu ir kulinarija.

Lietuvos valstybiniame operos ir baleto teatre kovo pabaigoje parodytą Richard Warner operą *Der fliegende Holländer* (Skrajojantis olandas) vokiečių kalba, režisavo viena garsiausių operos režisierių Francesca Zambello, parengusi daugybę operos premjerų pagrindiniuose Europos ir pasaulio teatruose. Prieš 20 metų debiutavusi Houston, TX, su Ludwig van Beethoven opera *Fidelio*, ši Europoje augusi italų kilmės amerikietė žavėjo savo pastatymais Niujorko, Paryžiaus, Londono, Maskvos ir kitų pasaulio kraštų operų žiūrovus. Jos darbai buvo įvertinti apdovanojimais Londone, Paryžiuje, Vokietijoje, Japonijoje, JAV. Vilniaus operos *Skrajojantis olandas* pastatymo muzikinis vadovas ir dirigentas - Gintaras Rinkevičius, scenografijos autorė, viešnia iš D. Britanijos, dailininkė Alison Chitty, apšvietimas - irgi brito Rick Fisher. Premjeriniuose spektakliuose dainavo kvietiniai solistai Johannes von Duisburg ir Jane Ohmes, taip pat "saviškiai" Sandra Jonušaitė, Sigutė Stonytė, Vytautas Juozapaitis, Eugenijus Vasilevskis ir Gintaras Liaugminas.

Balio Dvariono (1904-1972), kompozitoriaus, dirigento, pianisto ir pedagogo, šimtosios gimimo metinės sukanka šiemet birželio 19 dieną. Tačiau jau kovo 12 d. Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras Vilniaus kongresų rūmose atliko jo garbei proginį koncertą, kuriame atlikti ryškiausi kompozitoriaus kūriniai: uvertiūros *Aušra* ir *Prie gintaro kranto*, pirmasis Koncertas fortepijonui ir orkestrui bei Koncertas smuikui ir orkestrui. Šiuos kūrinius su orkestru atliko pianistė Birutė Vainiūnaitė ir smuikininkas Vilhelmas Čepinskis. Orkestrui dirigavo Julius Geniušas.

Balys Dvarionas - operos *Dalia*, simfoninių kūrinių, muzikos dramos spektaklių ir kino filmams, koncertų įvairiems instrumentams su orkestru, pjesių, choro bei solo dainų autorius. Jo kūryba romantiškos krypties, emocija, melodinga, lankščios ritmikos, spalvingos harmonijos ir orkestruotės, atspindinti lietuvių liaudies dainų intonacijas. Anksčiau jo uvertiūra *Prie gintaro kranto* kupina dramatinio veržlumo, polėkio. Kontrastas šiai nuotakai yra lyrinės temos liaudiškais motyvais. Vėl prie uvertiūros žanro kompozitorius grįžo tik po 20 metų sukurdamas *Aušrą*. Koncertas smuikui ir orkestrui buvo parašytas 1948 metais. 1960 m. buvo sukurtas pirmasis Koncertas fortepijonui ir orkestrui, keturių dalių ciklinis kūrinys.

G.K.

(ELTOS, Delfi, BNS, 7 meno dienos, LGTIC informacija)

XII-tajai Lietuvos tautinių šokių šventei pasirodusios Toronto gintarietės-veteranės (iš k.) Giedra Paulionienė ir Danutė Garbaliuskienė

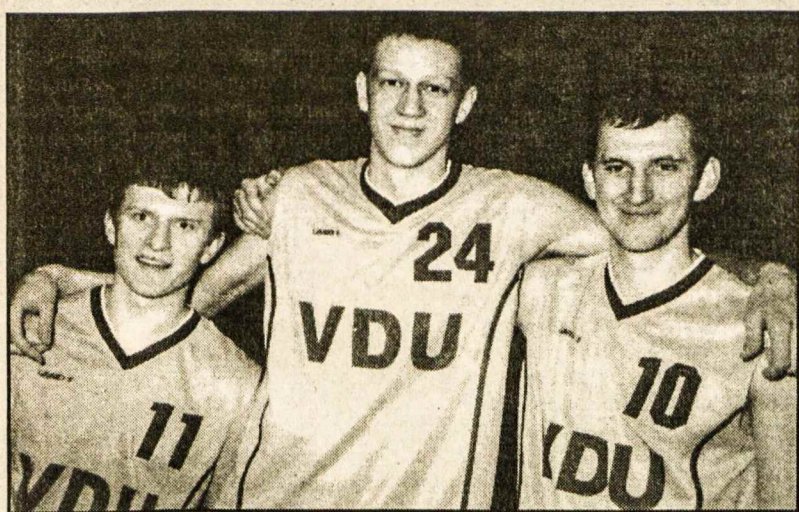
Nuotr. K. Poškaus

Knygų rėškia "SAMOGITIA" meniškai ir iša knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

SPORTAS

Kauno Vytauto Didžiojo universiteto krepšinio estafetės laimėtojai šių metų Lietuvos studentų varžybose. Iš k. S. Žukauskas, V. Narbutas ir M. Galinis. Varžovai turi perbėgti aikštę, įdėti kamuolį į krepšį, įmesti baudos metimą ir tritaškį bei tokia pačia tvarka viską atlikti nubėgus prie kito krepšio. Laimėtojų laikas – 25,9 sekundės

"Kleivas" vyksta į Lietuvą

"Kleivas" - lietuvių kilmės gimnazistų krepšinio komanda, kuri įsikūrė Torontu, gavus kvietimą iš Lietuvos dalyvauti krepšinio rungtynėse su Marčilionio mokyklos komandomis šią vasarą.

16-17 metų jaunuoliai, daugiausia iš Toronto, bet taip pat ir iš Hamiltono bei Detroito, Stasio Kuliauvo paraginai ir jo vadovaujami, renka si kas savaitę ir intensyviai treniruojasi krepšinio varžyboms, kurios įvyks šią vasarą Lietuvoje liepos pradžioje. 12 jaunų lietuvių, kurie savo gimnazijose dalyvauja rinktinėse komandose bei aktyviai reikiąsi lietuviškos visuomenės kultūrinės ir ideologinės organizacijose, vyksta į savo proteivų žemę pajusti per sportinius užsiėmimus Lietuvos jaunimo nuotai kas bei iš arčiau susipažinti su savo tautinėmis ir kultūrinėmis šaknimis.

"Kleivas" žais Vilniuje, Palangoje, Kaune ir Alytuje. Skridami į Lietuvą, jie apsisistos Vasario 16 gimnazijoje, Vokietijoje ir sužais draugiškas rungtynes su gimnazijos mokiniais. Tai bus gera, ir turbit vienkartinė, proga susipažinti su vienintele lietuviška gimnazija užsienyje ir giliau suprasti jos prasmę lietuviškos išlaikymo bei lietuvių švietimo darbuose.

Lietuvai atstaus savo nepriklausomybę, plačiai atsivėria durys visiems lietuviškos kilmės užsienio lietuviams, ypač jauniui. Praeitais metais šimtai suplaukė į Dainių ir Šokių šventę ir kartu su Lietuvos jaunimu šoko bei dainavo. Jau daugelį metų sportininkų grupės lanko vienos kitas ir sudaro lietuvių kilmės jaunuoliams proga susipažinti su savo lietuviška kilmė ir per sportą pamilti proteivų kraštą. Daugiau kaip 50 metų laukė šios dienos, kai jaunas ir senas, Lietuvoje gyvenęs ir užsienyje gimęs lietuvis galės laisvai lankyti Lietuvą, susipažinti su jos gražia gamta.

"Klevo" žaidėjai entuziastingai ruošiasi šiai ypatingai kelionei. Jie gerai supranta šios išvykos reikšmę jų lietuviškam auklėjimui ir giliai jaučia savo atsakomybę lietuviškai visuomenei. Šeimos nariai, visuomenės organizacijos, finansinės institucijos bei pavieniai asmenys nuoširdžiai kviečiami remti "Klevo" kelionę į Lietuvą ir siųsti savo aukas "Klevo" vardu Prisikėlimo parapijos adresu – 1 Resurrection Road, Toronto M9A 5G1. Daugiau kaip \$20 aukas bus galima nurašyti nuo valdžios mokesčių.

Nuoširdi padėka Stasiui Kuliaui, kuris, būdamas tokio amžiaus, irgi keliavo su komanda į Lietuvą ir dalyvavo panašiose varžybose. R.L.K.

Gatvės vaikų varžybos

Jau penktą kartą Lietuvos gatvės vaikų futbolo federacija š.m. gegužės 8-9 d.d. surengė varžybas "Garbės žaidimas", kuriose dėl prizų kovoją trys amžiaus grupės. Šešiolikamečių grupėje pajėgiausi pasirodė Kringos jaunieji, įveikė Vilniaus kiemo komandą "Draugai", trečioji vieta atiteko LGVFF futbolo klubui "Kūna". 13-14 metų amžiaus grupėje nugalėtoja tapo "Naujoji vėtra". Jauniausieji laimėtojai buvo Kauno Levo Karsavino vidurinės mokyklos mokiniai.

Jaunuosius futbolininkus sveikino teisingumo ministeris Vyt. Markevičius ir LFVFF pirm. A. Uza. Sportininkai buvo apgyvendinti kareivinėse, jiems buvo suorganizuota ekskursija po sostinės senamiestį. Laimėtojai namo parsivežė teisingumo ministerio taures ir diplomus. Inf.

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

ŽEMIAUSIA KAINA BET KURI!

Skambintis į Lietuvą - tik 26 centai!

Lietuva - 26 centai
JAV - 4.9 centai
Rusija - 15 centų
Lenkija - 7.9 centai
St. Peterburgas - 8 centai
D. Britanija - 5.9 centai
Kanada - 3.9 centai

10-10-580

Skambinant šiaurės Amerikoje
surinkti 10-10-580 + 1 + rajono kodą + numerį

Tarptautiniams skambučiams
10-10-580 + 011 + krašto kodą + rajono kodą + numerį

NEREIKIA keisti telefono firmos
BELL sąskaitoje bus sužymėti Onlinetel skambučiai. Visos kainos galioja 24 valandas, 7 dienas per savaitę. Ryšiai su nešiojamais telefonais gali kainuoti daugiau. Kainos gali keistis be pranešimo. Visiems skambučiams taikomas 25 centų minimumas. Pilną kainoraštį galite skaityti tinklalapyje
www.10-10-580.com

A wholly owned subsidiary of Newlook Industries Corp. a publicly traded company listed on the TSX Venture Exchange (symbol: NLI)

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Pasaulio ledo ritulio baigminėse rungtynėse Kanados žaidėjai iškovojo aukso medalį. Varžybų pradžia buvo sunki, nes tarpusavyje nesusižaidė ir iš keleto klubų surankioti žaidėjai sunkiai kovėsi prieš Šveicariją, Prancūziją ir Austriją, o prieš Čekiją pralaimėjo 6:2. Bet per kelias savaites kanadiečiai susimentavo ir baigminėse rungtynėse su švedais laimėjo santykiu 5:3, nors porą kartų buvo nuo švedų atsilikę dviem įvarčiais. Antri metai iš eilės Kanados žaidėjai laimėjo pasaulio čempionatą, ko nepasiekė jokia kita valstybė. Prieš du mėnesius taipgi Kanados moterų komanda penktą kartą iš eilės pasaulio ritulio rungtynėse laimėjo aukso medalį.

Nova Scotia provincija jau nuo 1700 metų buvo žinoma kaip viena iš produktyviausių akmens anglies kasyklų Kanadoje. Apie porą šimtmečių klesėjo plieno ir iš akmens anglies išgaunamo kokso pramonė. Tai buvo Sidney miesto gyventojų pagrindinis pajamų šaltinis. Nebuvo kreipiamas pakankamas dėmesys į tos pramonės įtaką aplinkai, ir tik prieš porą dešimtmečių imta rūpintis besikaupiančiomis atliekomis, kurių Kanadoje Sidney miestas turi didžiausią vėžiū ar kitomis ligomis sergančių žmonių kiekį. Vietinių gyventojų pramintos dervos kūdros yra apie keturių šimtų kvadratinį metrų dydžio su 700,000 tonų cheminių atmatų, kurių dalis yra labai nuodingos. Netoliese nuo kūrų esančio Atlanto vandenyno pakraštyje sugaunamų vėžiū dalis jau nebetinka valgymui.

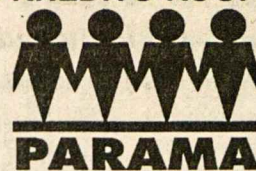
Krašto policija (RCMP) gegužės 10 d. suėmė du Kvebeko gyventojus, kurie buvo įsivėlę į valstybės pinigų panaudojimą. Chuck Guite ir Jean Brault buvo už užstatą paleisti į laisvę, bet turės pristatyti teismė rugšėjo mėn. 7 d. Pagal dabartinius kaltinimus jiems gresia kalėjimo bausmė iki 60 metų. Beveik 2 milijonų dolerių išeikvotų pinigų suma buvo paskelbta per generalinės revizorės pranešimą šių metų pradžioje. Dėl šio skandalo opozicinės partijos tikisi laimėti daugiau balsų ateinančiuose rinkimuose, tačiau nesitikti laimėti tiek, kad galėtų sudaryti bent koalicinę vyriausybę. Kad šis išeikvojimo klausimas neįsiliptų parlamentu, liberalų partija nutarė užbaigti parlamentinį apklausinėjimą, o jo vietoje pristatyti laikiną apklausos pranešimą.

Saugumo ministrė Anne McLellan palaiko Kanados saugumo ir žvalgybos tarnybos (CSIS) direktorių Ward Elcock, kad al-Qaeda vis stipriau reiskiasi Kanadoje ir vis daugiau susekama jų slapty pasikalbėjimų apie galimą antpuolį. Elcock yra užtikrintas, kad antpuolis tikrai įvyks, tik nežinia kur ir kada. CSIS seka ir stebi kelias gruputes Kanadoje, tačiau žmogaus teisių ir krašto įstatymai neleidžia tų grupuočių likviduoti.

Dar vienas Kanados pilietis tapo Irako sukilėlių įkaitu. Ontario provincijos Streetsville miestelio gyventojas, 55 metų amžiaus Naji al Kuwaiti buvo pagrobtas Bagdado mieste balandžio 28 d. Šeima yra labai susirūpinusi jo likimu, tačiau nesiteikė paaikškinti spaudos atstovams, kodėl Kuwaiti lankėsi ar dirbo Bagdade, nors Kanados užsienio reikalų ministerija buvo informuota, kad jis užsiėmė importo-eksporto verslu. Taip pat nežinomas dar vieno kanadiečio Rifat Mahommed Rifat likimas, kurio ryšiai su Kanados užsienio ministerija nutrūko balandžio 8 d. Ministerija skatina Kanados piliečius galimai greičiau palikti Iraką, nes ji negalinti užtikrinti kanadiečių saugumo. A.V.

SPRINTING
ATliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME

1.00% už 30-89 d. term. indėlius
1.00% už 90-179 d. term. indėlius
1.00% už 180-269 d. term. indėlius
1.00% už 270-364 d. term. indėlius
1.15% už 1 m. term. indėlius
1.90% už 2 m. term. indėlius
2.35% už 3 m. term. indėlius
2.75% už 4 m. term. indėlius
3.35% už 5 m. term. indėlius
1.05% už 1 m. GIC mėn. palūk.
1.40% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.15% už 2 m. GIC invest. pažym.
2.60% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.60% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% už RRSP ind. (var. rate)
1.65% už RRSP 1 m. term. ind.
2.40% už RRSP 2 m. term. ind.
2.85% už RRSP 3 m. term. ind.
3.25% už RRSP 4 m. term. ind.
4.00% už RRSP 5 m. term. ind.
1.00% už OHOSP (variable rate)
0.45% kasd. palūkanų čekių sąsk.
0.60% už JAV dolerių 1 metų GIC
0.40% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.

IMAME

už asmenines paskolas
nuo.....4.75%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuosimčiu
(fixed rate)
1 metų.....3.65%
2 metų.....4.20%
3 metų.....4.65%
4 metų.....4.95%
5 metų.....5.40%
- su keičiamu
nuosimčiu.....3.75%

DUODAME

• asmenines paskolas
• mortgiculus iki 95%
(kainoto turto)
• riboto kredito paskolas
(Line of Credit)
• komercinius mortgiculus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilėje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninio paštas: Info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDĄ NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVIŠKOS BANKO PROGINĖS MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antradi. ir trečiadi. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtadi. ir penktadi. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktadi. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; šeštadi. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.
Royal York skyriuje - šeštadi. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje tel.: 905 566-0006 Fax: 905 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 64 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.1.00%
180-364 d. term. ind.1.00%
1 metų term. indėlius1.15%
2 metų term. indėlius1.90%
3 metų term. indėlius2.35%
4 metų term. indėlius2.75%
5 metų term. indėlius3.35%
1 metų GIC-mėn. palūk.1.25%
1 metų GIC-met. palūk.1.40%
2 metų GIC-met. palūk.2.15%
3 metų GIC-met. palūk.2.60%
4 metų GIC-met. palūk.3.00%
5 metų GIC-met. palūk.3.60%
RRSP, RRIF ir OHOSP

"Variable"0.75%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.1.65%
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.2.40%
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.2.85%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.3.25%
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.4.00%
Taupomąją sąskaitą iki0.75%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki0.75%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.0.40%

Duodame asmenines paskolas iki \$100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiame nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

ADVOKATAS VICTOR RUDINSKAS

Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W.
ir Weston Road)

HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) 763-5161

Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų

MANO NUOSAVYBĖS VERTĖ
\$400,000, \$500,000, \$700,000?
Nemokamas įvertinimas.

SKAMBINKITE

TEODORUI
STANULIUI, B.A.
416-879-4937
(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD
(PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$3.00* COUPON for 1 parcel \$3.00*
*coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informacijų,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!
Remkime Lietuvą!

Remkime per Kanados lietuvių fondą!
Prisiminkime Kanados lietuvių fondą
testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Telefonas veikia nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 v.r. ir 5 v.v. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

ALGIS MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncevalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
LIETUVA - visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų -
apžiūrėti Toronto miestą, Niagara, Ontario šiaurę,
Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!
VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės -
Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra
būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronto 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimes-
nes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING 45 Forest Heights Str., WHITBY, Ont. L1R 1T7
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atskviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO
DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

“Pro memoria”

STEPONAS MILTENIS

- Mykolai, - sakau kartą savo draugui, - ar tu galėtumei prie mano kapo pasakyti kalbą? Taip sakant, “pro memoria...”

- Bet juk tu, Rapolai, - nustebs išplėtė akis, - dar nemiręs...

- Tai kas? - sakau. - Vis tiek kada nors mirsiu... O aš noriu, kad prie kapo būtų pasakyta tokia kalba, kuri pravirkdytų mano žmoną - tegu nors po mano mirties supranta, koks aš buvau geras...

- Bet juk tu, - toliau stebėjosi Mykolas, - ir tai esi beveik idealas... Alkoholio nebevarioji, rūkyti metei... Ar daug tokių vyrų pasaulyje sutiksi?

- Na, tai kas? - bandau įtikinti. - Nors ir sparnus užsiauginčiau, ji vis tiek manyje velnio uodegą pastebės... O taip norisi nors ir po mirties arčiau angelo pabūti...

Ilgai įtikinėju Mykolą, kol šis pagaliau pažadėjo įvykdyti mano prašymą. Dėl visa ko paprašiau, kad jis tą kalbą parašytų ir duotų man paskaityti.

Po kelių dienų aš jau skaičiau Mykolo parašytą “pro memoria” man. Na, ir šaunuolis tas Mykolas! Prisipažinsiu: tik dabar supratau, ko vertas, kokio pasaulinio masto idealas buvau! Skaitydamas kelis sykius pats sau ašaras šluosčiau...

Kai perskaičiau, pagalvojau: “O kas iš to? Aš juk nebematsiu: verkia žmona ar ne? O aš turiu tai savo akimis pamatyti! - ir nutariau man skirtą “pro memoria” perskaityti žmonai.

Kol, drebindamas balsą, “pro memoria” skaičiau žmonai, jos reakcijos negalėjau stebėti, nes mano akys buvo įsmeigtos į

tekstą. Kai baigiau, išgirdau žmonos kikenimą. Nešdamas tekstą, gėdingai sprukau iš kambario - tegu nemato mano paraudusių akių!

Po kelių dienų sutikau kitą draugelį. Iš karto pradėjau:

- Kazy, tu linkęs prie poezijos... Tavo tokie graudūs, už širdies stveriantys eilėraščiai... Gal galėtumei parašyti “pro memoria”, kurį paskaitytumei prie mano kapo?

Vėl teko nemažai pavargti, kol draugelis sutiko įvykdyti mano prašymą. O kai parašė - tai parašė! Pusiau proza, pusiau eiliuotai... Kol ji skaičiau žmonai, jau nebespėjau šluostyti ašarų, o širdį raizė graudulys... Kai baigiau, žmona su sarkazmu paklausė:

- Ka? Šventam Petriui iš dešinės taikaisi?

Vėl nepravirkdžiau... “Ne! - maštau. - Reikės pačiam imtis plunksnos”...

Kaip tariau, taip ir padariau. Prisėdau ir vienu įkvėpimu pradėjau: “Šiandien į paskutinę kelionę palydėjome didžiausią chuliganą ir valkata, alkoholiką ir mergininką”... Ir t.t. ir t.t. Išvardijau ir visas šunybės, kurias gyvenime iškrėčiau.

Kai šį sau “pro memoria” skaitymą žmonelei buvau tik įpusėjęs, pastaroji taip užsikukčiojo, kad net raminti šokausi.

- Na, - sakau, - ko čia dabar žliumbi? Tokį vyrą numarinus tik džiaugtis reikia, o ne verkti...

- O kas tau sakė, - šokosi žmona, - kad aš iš gailesčio verkiu? Verkiu iš džiaugsmo...

Kurį laiką paraudusiomis akimis žmona žiūrėjo į mane. Ir staiga, susigriebė:

- Bet tu, bjauriabe, dar nemiręs! Tai ko gi aš džiaugiuosi?!

Montrealiečiai - Silija ir Arūnas Staškevičiai su mokiniais iš Pietų Afrikos

GYDYTOJO UŽRAŠAI

Mano pacientas - angliakasy

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Iš šiaurės atvykęs sanatorijos pacientas angliakasy tapo mano problema. Jau tada žinojau gyvenimo švytuoklės dėsni, pagal kurį sėkmė visada lydi nesėkmę ir atvirkščiai.

Taip įvyko ir šiuo atveju. Vieną dieną (deja, viskas prasideda netaikiai) staiga pas mane į kabinetą atėjo susirietęs minėtas pacientas ir ėmė skūstis stipriu skausmu nugaroje (dešiniojo inksto pusėje), kuris persidavė į šlaunį. Vimdė. Vėl grįžo bloga nuotaika, bendras silpnumas. Stipriai pabarbenus nuolat skaudamą vietą (Pasternackio simptomą), pacientas iš skausmo net sušuko. Tokia klinika ir ši simptomatika liudija inksto akmenligės priepuolį.

Teko nutraukti kurortinį gydymą, paguldyti pacientą į lovą, paskirti tausojančią be druskos ir prieskonių mitybą, šiltą termoforą, vaistus, kurie atpalaiduoja spazmus (atropiną). Paskyriau greitai atlikti kraujo ir šlapimo analizės. Temperatūra pažastyje siekė maždaug 38°C. Echo-skopijos tuomet dar nebuvo.

Tą dieną planuotus savo mokslinius tyrimus atidėjau į vakarą, ėmiau dažniau lankyti pacientą.

Lėtai slinko skausmingos jam ir man valandos. Iš pradžių atsiradęs nežymus pagerejimas truko neilgai. Prasidėjo vėmimo traukuliai, termometro stulpelis šoktelėjo iki 39°C, pakartotinis kraujo analizės duomenys liudijo stiprų uždegiminį procesą.

Ką gi, tai tipiškas ūmios inkstų akmenligės vaizdas. Inkstų akmenys atsiranda inkstų delėje, rečiau pačiame inkste. Jų atsiradimo priežastimi laikoma medžiagų apykaitos sutrikimai, gausus jų produktų išskyrimas su šlapimu, nejudrus gyvenimo būdas, vitamino A trūkumas maiste. Gana greitai prasideda šlapimo takų infekcija, galimas urosepsis (infekcijos iš šlapimo takų patekimas į kraują).

Pagal savo cheminę struktūrą dauguma inksto akmenų yra šlapimo rūgšties druskos (uratai), rūgštynių rūgšties druskos (oksalatai). Dažnai pasitaiko dar fosfatinių akmenų, karbonatinių ir mišrių akmenų. Todėl, gydant inkstų akmenligę, svarbiausia parinkti pacientui dietą, kuri trukdytų arba bent neskatintų atitinkamo akmenų susidarymo. Tai bene svarbiausia.

Prieš akmenų susidarymą gerai padeda didelis skysčių vartojimas (iki 10-12 stiklinių per parą), judresnis gyvenimo būdas, vitamino A lašai. Chirurginis gydymas, nesilaikant nurodymų metmenų, nemažiau 1/10 atvejų neveiksmingas, nes akmenys vėl susidaro.

Bet čia man prisiminė studentiškos dienos, profesorių konsultacijos, jų samprotavimai, išvedžiojimai ir patarimai, kad dažniausiai viskas yra sudėtingiau negu iš pirmo žvilgsnio atrodo.

Turiu pasakyti, kad mano mokslinis darbas su šiuo atveju jokio ryšio neturėjo, nes tyriau reumatoidiniu artritu ir deformuojančią artrozę sergančių pacientų fizinę (iš dalies ir cheminę) termoreguliaciją, kapiliarų pralaidumą ir antinksčių žievės funkcinę būklę. Taigi pagrindinės mano žinios buvo visai iš kitos srities.

Tačiau... Visai nežinau kodėl, tiesiog intuitsijos vedamas ėmiau savo pacientą sistemingai, kruopščiai kliniškai tirti. Taip klasikinės klininės medicinos metodai padėjo. Gulint pa-

cientui lovoje sulenktomis kojomis, kad būtų atpalaiduoti pilvo raumenys, ėmiau barbenti pilvą ir dešiniame šoniniame apatiniame ir viršutiniame pilvo trečiajame nustačiau ryškų skausmingumą, kuris staiga atleisdo barbenamą pilvo sienelę, stipriai suskandėdavo (Blumbergo simptomą). Tai liudija pilvaplėvės uždegimą.

Toks pilvaplėvės uždegimas tipiškoje vietoje (dešinėje, pilvo šone ir kiek apačioje) dažniausiai atsiranda dėl apendicito, ypač praėjus 3-4 dienoms nuo jo pradžios. Apendicito priežastis yra iš žarnų patenkanti infekcija. Uždegimui plėstis padeda labai ilga žarnos atauga (apendiksas), kuris neretai sutrikdo vietinę kraujotaką. Kadangi apendicito eiga gali būti labai įvairi, niekada nereikia spėlioti, kaip vyks procesas. Būtina kiek galima greičiau chirurginiu būdu pašalinti židinį, ir tai geriausia atlikti per pirmąsias 24 valandas.

Mūsų atveju operacija buvo gerokai pavėluota, nes apendicito atvejį temdė inkstų akmenligė. Tokiu atveju apendiksas galėjo pratrūkti, o pilvaplėvės uždegimas išplisti. Taip visai nesunki liga - apendicitas galėjo tapti labai rimta sveikatos problema.

Prisipašęs iš Prienų ligoninės greitosios medicinos pagalbos automobilį, palydėjau savo pacientą iki Kauno medicinos instituto klininių chirurginių skyriaus. Ten buvo sėkmingai atliktos dvi operacijos: apendektomija - uždegiminio apendikso (kirmėlinės ataugos) ir dešiniojo inksto akmens pašalinimas.

Po Kauno klinikose praleistos savaitės pacientas grįžo į Birštoną ir išbuvo čia jam dar likusias tris savaites. Gerai pailsėjo, pilnai atsigaavo ir patenkintas, nors kiek liūdnokas, grįžo namo.

Išvada. Pacientas gali staiga susirgti ne viena, bet keliomis ūmėmis ligomis. Tai labai svarbu paciento gydymo prasme. Atrodo, kad esu minėjęs, kaip sanatorijoje gydytą stipriai pagyvenusį pacientą, kuris vienu metu sirgo, berods, šešiomis ar aštuoniomis lėtinėmis ligomis. Šį faktą, kad keletas ligų gali prasidėti vienu metu, turi žinoti ne tik gydytojas, bet ir pacientas.

Lietuviai rašytojai išeivijoje

(Atkelta iš 5-to psl.)
su autorių parašais (autografu) ir pasiūsti šiuo adresu: Mokytoja Reda Kisielytė, Autorizuotų knygų biblioteka, Rokiškio “Romuvos” gimnazija, Taikos g. 17 LT-4820, Rokiškis, Lithuania.

Lietuvių rašytojų draugijos garbės nariai: dr. Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis, prof. dr. Rimvydas Šilbajoris.

Lietuvių rašytojų draugijos valdybos nutarimu skelbiami ir sveikinami šie nauji LRD-jos garbės nariai: Alė Rūta (Elena Arbienė), Kazys Barėnas, Kazys Bradūnas, Nyka Niliūnas (Alfonsas Čipkus), Birutė Pūkelevičiūtė, Anatolijus Kairys, Juozas Kralikauskas.

Lietuvių rašytojų draugijos suruoštas 2003 m. literatūros vakaras Pavasaris rudenį įvyko 2003 m. lapkr. 29 d. Čikagoje, Čiurlionio galerijoje.

Vakaro programa: Vakaro atidarymas - Stasė Petersonienė, LRD-jos pirm. Meninis šokis, atliekamas Linos Bulovaitės. Knygos *Trečia akis* pristatymas. Autoriai - Vitalija Pulokienė, Linas Umbrasas, Sigita Šu-

laitytė skaitė eiles iš naujos poezijos rinktinės. Dainavo Loretą Umbrasienę, akompanavo Jolanta Banienė. Savo kūrybą skaitė: Vainis Aleksa, Nerijus Aleksa ir Kazys Motekaitis - muzikinę palydą Vainio Alekso kūrybai; Violeta Pakalniškienė; Kornelijus Jazbutis; Audra Kubiliūtė-Daulienė; Vilimas Zablockis skaitė savo eiles ir pristatė savo meno parodėlę; Julija Švabaitė-Gylienė; Rimvydas Adomavičius; Ona Matuizaitė; Algimantas Kezys. Programos vadovė buvo Vitalija Pulokienė. Rengėjų vardu padėkos žodį tarė Stasė Petersonienė.

Dėkojame už atsiųstus šventinius sveikinimus su 2002-jų metų šventėmis. Visiems LRD-jos nariams geriausių, kūrybinių ateinančių metų.

Lietuvių rašytojų draugijos valdybos vardu -

Stasė Petersonienė,
LRD-jos pirmininkė
Čikaga, 2003.XII.15

Red. pastaba. Šis pranešimas gautas pavėluotai - 2004 m. kovo 1 d.

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metų namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village
DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA
Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(I vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

ORTODONTAS
(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE LAW FIRM
5110 Dundas ST. W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Rūta leitenantė prie lietuvių stalo

Tarptautinis karininkų vakaras

MONTREALIS. St. Jean kario menės kalbų mokykloje nuo 1995 metų mokosi karininkai iš šalių, kandidatujančių į ŠAS (NATO) bei į Europos sąjungą. Per tą eilę metų anglų bei prancūzų kalbos kursų, trunkančių maždaug penkis mėnesius, jau lankė per 1200 karininkų, jų tarpe ir 56 lietuviai. Paskutiniuosiuose kursuose, prasidėjusiuose tuoj po Naujųjų metų, prancūzų kalbos mokosi tik du lietuviai - vyresnysis leitenantas Liutauras Skikas ir grandinis Donatas Pauza. Nors šį kartą lietuvių lig šiol pati mažiausia delegacija, kariškiai neatsilikio tradiciniame *Tarptautiniame vakare*, kuris įvyko balandžio 22 d. St. Jean kario menės bazės karininkų ramovės kambaryuose.

Kaip ir per visus ankstyvesnius tokius vakarus, karininkai susilaukė talkos iš ten pat dirbančio anglų kalbos skyriaus vedėjo ir Montrealio lietuvių bendruomenės pirmininko Arūno Staškevičiaus ir jo energingos žmonos Silvijos. Prie skoningai paruoštos lietuviškų rankdarbių bei informacinių leidinių parodėlės, Lietuvos kari-

ninkai vaišino svečius savo keptais žemaitiškais blynais bei plokštainiu (kugeliu). Silvija pildė savo gamintą krupniką. Didžiulio dėmesio susilaukė per paskutiniuosius metus pagarsėjęs Viktoro Lukošiaus “lietuviškas” alus.

Per 400 svečių turėjo progą paragauti ne tik Bulgarijos, Pietų Afrikos, Rumunijos, bet ir Slovakijos vynu, Makedonijos “naminukos”, užkandžiai Afganistano avienos patiekalais, Lenkijos koldūnais, Rusijos kopūstų sriuba, Ukrainos barščiais bei kitais skanumynais iš Albanijos, Čekijos, Slovakijos, Estijos, Latvijos, Vengrijos, Nikaragvos.

Tai buvo neeilinis susitikimas, kuris baigėsi sijosnuto škoto dūdmaišio muzika, kuri išjudino net ir aukščiausio rango karininkus sukibti į ilgą eilę ir energingai pašokti. Žiūrint į tokių įvairių tautybių atstovus ir prisiminus tų tautų istorijas, negalima nesidžiaugti tokiu nuostabiai šiltu bendravimu. Toks suėjimas tikrai vertas “tarptautinio vakarėlio” pavadinimo.

R. Staškevičiūtė-Piečaitienė

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tomsenkus@rogers.com

FINNAIR SUMMER 2004 FLIGHTS

Finnair direct summer flights from Toronto to Helsinki are on sale now! Fly to Vilnius via Helsinki between June 17 and September 7, 2004.

Finnair provides year-round service from New York with many convenient connections from Canada, in addition to daily codeshare flights from Vancouver, Toronto and Montreal via London, U.K. to Helsinki.

Contact your travel agent today for reservations and further information.

www.finnair.com
416 222-0740 or
1 800 461-8651

TORONTONT

Anapilio žinios

– Gegužės 11, antradienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidota a.a. Gražina Kocienė, 98 m. amžiaus.

– Gegužės 14, penktadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidotas a.a. Juozas Staškevičius, 95 m. amžiaus.

– Toronte mirė a.a. Aleksandra Petruskienė, sesuo mūsų parapijietės ir ilgametės tarybos narės sol. Slavos Žiemelytės.

– Pavasarinė Kapinių lankymo diena Anapilyje bus gegužės 30, sekmadienį. Pamaldos kapinių koplyčioje bus 3 v.p.p. Autoaiškštėje bei kapinėse tvarką prižiūrės Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa. Mokyklinis autobusas į pamaldas veš maldininkus nuo Islington požeminių traukinių stoties 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobuselis tą sekmadienio rytą važiuos įprasta sekmadienio tvarka.

– Kapinių lankymo dienos pietūs gegužės 30, sekmadienį, bus ruošiami KLKM draugijos skyriaus Anapilio salėje. Pietauti bus galima išstačius 2.30 v.p.p. Anapilio autobusais įprasta sekmadienio rytą važiuos įprasta sekmadienio tvarka.

– Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje gegužės 29-30 savaitgalį sekmadienį Mišios bus ne sekmadienį, bet šeštadienį, 2 val. po pietų. Tai daroma ryšium su Anapilyje vykiančia Kapinių lankymo diena.

– Mišios gegužės 23, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Eleną Vasiliauskiene; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Emiliją Baltrušaitienę (X metinės); Delhi Šv. Kazimiero šventovėje gegužės 22, šeštadienį, 3 v.p.p. už Cvirikų ir Gelumbauskų šeimų mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

– Ateinanti sekmadienį pamaldos įprastu laiku 11.15 v. ryto.

– Moterų draugijos metinis "bazaras" įvyks šeštadienį, gegužės 29 nuo 7 v. ryto. Daiktai pristatomi dieną prieš, t.y. penktadienį tarp 6 ir 8 v. Valdyba laukia šiam "bazarui" savanorių.

– "Paramos" kooperatyvas šiemetams paskyrė \$1,500 auką, už kurią nuosirdžiai dėkojame.

– Vyskupo Mindaugo Sabučio konsekracija įvyks birželio 19 d., 12 v.p.p. Mažvydo šventovėje Tauragėje.

Maironio mokyklos žinios

– Nuosirdžiai dėkojame Tautos fondui, paaukojusiam \$250 ir Lietuvos kankinių parapijai, paaukojusiai \$1,500 mokyklai.

– Žibutės Vaiciūnienės klasė (3 sk.) sėkmingai suvaizdino "Snieguelės" pasaką gegužės 15 d. Lėlių teatrą įvyko mokykloje. Tėveliai, broliukai ir sesutės susirinko į klasę. Visi gerėjosi parengimu – dekoracijomis, muzika, vaikų entuziazmu ir pasirošimu.

– Kas dar neįsigijo bilietų į mokyklos iškilmingą užbaigimą? Jau pats laikas! Užbaigimo iškilmės penktadienį, birželio 4, 6.30 v.v. Prisikėlimo parapijos salėje. Bilietus platina Kristina Dambaraite, tel. 905 602-9231.

– Gegužės 22 d. pamokų nebus – Karalienės Viktorijos šventės savaitgalis. Birželio 5 d. bus išdalinami tėvams vaikų pažymėjimai. Pamokos vyks iki birželio 12 d. Živilė

Muziejiaus-archyvo žinios

– Tęsiame pavasarinį muziejiaus-archyvo išlaikymo vaju, kad galėtume toliau tarnauti Kanados lietuviams. Šią savaitę aukėjo: \$100 – M. Juozaitienė, dr. V. Kadis, R. Kasulaitienė, Juozas Krištolaitis, J. ir A. Kusinskiai, R. Rimšienė, V. Šalnieris, Vidas Vapsva, dr. Joana Vaštoka, kun. Algimantas ir Rūta Žilinskai; \$75 – A. Ruzgienė, Č. Senkevičius; \$60 – G. Bugališkis, T. ir E. Šiurna, Stasys Valickis; \$50 – Aldona Čepienė, C. Kavaliauskas, R. ir J. Pleinai, M. Sodoniene, D. Rarydienė, M. Žyvataskienė; \$40 – Vanda Jasinevičienė; \$30 – Dana Zakarevičius; \$20 – S. Kneitas, M. Petronis.

– Besidomintys Slaugos namais informacijos gali gauti interneto tinklalapyje www.labdara.ca

– Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas. Jos priima Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siunsti tiesiog adresu: Labdara fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6.

– Kauno arkivyskupijos Vaidų dienos centrams \$40 aukėjo J. Lapavičius.

Sekmadienį, gegužės 16, LN didžiojoje salėje įvyko roko žvaigždės ANDRIAUS MAMONTOVO koncertas, į kurį suvažiuojo didelis būrys šio atliekų gerbėjų. A. Mamontovas dainavo savo senas ir ką tik sukurtas dainas. Koncertas praėjo su dideliu pasisekimu Ntr. A. Jonušonio

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį per 10.30 v.r. Mišias, giedant parapijos ir "Volungės" jungtiniam chorui, vysk. P. Baltakis, OFM, suteikė Sutvirtinimo sakramentą devyniems parapijos jaunuoliams: Michael Antonio, Vytyt Baronaiciui, Andree Chomyč, Nadine Chomyč, Hannah Cotteau, Mikui Jaglowitz, Kristinai Pabedinskaitei, Viktorijai Stončiūtei ir Kristinai Wilson.

– Pakrikštyti: Aleksas David, Daivos (Grybaitės) ir Derek Smith, Lukas Alexander John, Algio ir Leighann Paulionių sūnus, Annika Julia Margherita, Bernardo ir Nadijos Laurinavičių dukrelė.

– Parapijos kunigai šią ir kitą savaitę, nuo pirmadienio iki penktadienio, dalyvaus Toronto arkivyskupijos kunigų rekolekcijose Šv. Augustino seminarijoje.

– Šį penktadienį prasideda devynių dienų novena į Šv. Dvasią, kuriai knygtės yra padėtos šventovės prieganyje.

– Gegužės 11 d. palaidota a.a. Aleksandra Petruskienė, 93 m. Paliko vyrą Joną, sūnų Stasį su šeima ir seseris Rožę, Jadvygą ir Vaclovą. Gegužės 12 d. palaidotas a.a. Bronius Navalinskas, 91 m. Kanadoje giminių neturėjo. Gegužės 15 d. palaidota a.a. Magdalena Tarvydienė, 92 m. Paliko dukterėčias: Hildą Simanavičienę, Birutę Biretienę, Elifę Malinauskienę ir Ireną Woodham su šeimomis. Gegužės 17 d. palaidotas a.a. Petras Eismantas, 88 m. Paliko žmoną Skolastiką ir dukrą Aldoną su šeima.

– Parapijos vartotų daiktų ir drabužių išpardavime buvo padaryta \$14,200. pelno. Darbu prisidėjo 145 žmonės.

– "Kretingos" stovyklų vadovams susirinkimas įvyks gegužės 31 d., 7 v.v. parapijos kavinėje. Stovyklų laikas: lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams liepos 4-17 d.d., lietuviškai kalbantiems liepos 18-31 d.d., šeimų su vaikais stovykla vyks rugpjūčio 1-7 d.d.

– Mišios sekmadienį, gegužės 23: 8 v.r. už Lukauskų šeimos mirusius; 9.15 v.r. už Elvyrą Šimienę; 10.30 v.r. už gyvus ir mirusius motinas, už Anelę ir Praną Vaserius, už Igną Jukną ir šeimos mirusius; 12 v.d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Lietuvių Namų žinios

– Gegužės 16 d. Lietuvių Namų sveitinate pietavo 195 svečiai. Pranešimą padarė LN Kultūros komiteto vicepirmininkė G. Bijūnienė. Svečių knygoje pasirašė – Jolita, Vilmantas, Evaldas ir Aivaras Zabai.

– Lietuvių Namų ir "Labdara" valdybos susirinkimas įvyks gegužės 18, antradienį, 7 v.v. Lietuvių Namų sekllyčioje.

– Išnuomojamas 2 miegamųjų butas šalia Lietuvių Namų, 1575 Bloor St. Suinteresuoti prašome skambinti tel. 416-532-3311.

– Chem. inž. K. Astravas Lietuvių Namuose birželio 6, sekmadienį, 2 v.p.p. pasidalins savo išpildžiais ir patyrimais iš kelionių Irake, Irane ir arabų kraštuose. K. Astravas daugelį metų tarnybinius reikalais lankėsi ir darbavosi minėtuose kraštuose, kuriuose šiaandien vyksta priešingų kultūrų ir politinių veiksmų konfliktai.

– Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose. Jauki aplinka, geras aptarnavimas, veikia baras.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namams a.a. Ruscetta Adelaina atminimui \$200 aukėjo A. Lopes.

– Besidomintys Slaugos namais informacijos gali gauti interneto tinklalapyje www.labdara.ca

– Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas. Jos priima Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siunsti tiesiog adresu: Labdara fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6.

– Kauno arkivyskupijos Vaidų dienos centrams \$40 aukėjo J. Lapavičius.

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd, Toronto, ON M9A 5G1 Tel.: (416) 532-3400, (416) 532-3414 Fax: (416) 532-4816 Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

LOTERIJA SKOLININKAMS

Prisikėlimo kredito kooperatyvo valdyba PRANEŠA, kad visi nariai, paėmę iš mūsų būstui paskolą (mortgage) 2004 metais, galės dalyvauti loterijoje ir laimėti \$2,000.

2005 m. metiniame susirinkime bus loterijos būdu išdalintos 5 premijos po \$2,000.

Norintiems laimėti dalyvavimas metiniame susirinkime privalomas!

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ įstaiga atnešanti pirmadienį, gegužės 24 bus uždaryta, Kanadoje švenčiant Karalienės Viktorijos dieną. Dėl to laikraštis išeis vieną dieną vėliau, tai yra – trečiadienį, gegužės 26 d.

Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa sekmadienį, gegužės 30, 9.30 v.r. Anapilio šventovėje dalyvaus su vėliava mirusių kuopos šaulių prisiminimo Mišiose. Po Mišių kapinėse prie paminklo palaidotų šaulių pagerbimas.

Kuopos valdyba
Kanados lietuvių šiuolaikinio meno paroda vyks nuo š.m. gegužės 30 iki rugsėjo 20 d. Kanados lietuvių muziejuje-archyve, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., tel. 905 566-8755; www.anapolis.com; litharch@the-wire.com.

Parodoje su savo kūriniams dalyvauja: Kristina Baliūnaitė, Elytė Balkytė-Zubis, Rita G. Bulova-Forrest, Andius Butkevičius, Kris Jurėnas, Rima Mačikūnas, Irma Makariūnaitė, Arvydas Slaboševičius, Otis Tamašauskas, Lilija Tamašauskaitė.

Anapilio lietuvių sodybos korporacijos (Anapolis Christian Community Centre) metinis narių susirinkimas įvyks š.m. birželio 3, ketvirtadienį, 7 v.v. parapijos salėje. Nesusirinkus kvorumui, už pusės valandos šaukimas kitas susirinkimas, kuris bus teisėtas, nepaisant susirinkusių narių skaičiaus. **Valdyba**

KLF valdybos posėdis įvyks gegužės 10 d. Dalyvavo pirm. A. Nausėdas, vicepir. L. Zubrickas, išd. V. Jonušonienė, sekr. D. Sher, R. Kalendra (narys), S. Piečaitienė (KLB atstovė) ir administratorius L. Baziliauskas. Nedalyvavo revizijos atstovai.

Pirm. A. Nausėdas papasakojo apie įvykusį gegužės 1 d. Hamiltono metinį Fondo susirinkimą. Hamiltono lietuvių bendruomenė, sutikusi prisidėti prie KLF metinio susirinkimo organizavimo, įvykdė savo įsipareigojimus. Susirinkimas praėjo sklandžiai, nors dalyvavusių skaičius buvo nageausas.

Pirm. A. Nausėdas taip pat painformavo valdybą apie aplankytas lietuvių bendruomenes Londone, Ont. ir kitur. Montreale lietuvių bendruomenė bus aplankyta spalio 17 d. Išd. V. Jonušonienė pateikė valdybai patvirtinti turėtų nuo kovo 8 d. išlaidų sąrašą, kuris buvo vienbalsiai patvirtintas.

Administratorius L. Baziliauskas pateikė gautą pašto informaciją: Fondas gavo daug vėlykinių sveikinimų, padėkų laišku ir finansinių ataskaitų už gautą paramą, pateikė valdybai įvairius atspausdintos informacijos pavyzdžius pagal naujai įvestą KLF narių informacijos apdorojimo kompiuterinę sistemą. Kiti svarstyti reikalai: patvirtintos premijos Maironio mokyklos lietuvių mokyklai, kurių abiturientams bei paskirtos kelios premijos Maironio ir Hamiltono M. Valančiaus 8 klasės moksleiviams. Kitas valdybos posėdis – birželio 21 d. Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje. **D.B.S.**

Vysk. K. Paltaroko vidurinei mokyklai Panevėžyje \$30 aukėjo J. Lapavičius.

Šv. Jono lietuvių kapinių asfaltavimo vajui aukėjo: \$300 – V. S. Liuioms; \$200 – A. Jagėlienė; \$100 – J. Vaštokienė, dr. J. L. Yčai, J. E. Šimkai, O. Dementavičienė, E. Čepienė, kun. V. Staškevičius; \$50 – S. Ciplijauskienė.

IEŠKOME RUSIŠKAI KALBANČIOS moters, kuri gyventų kartu ir atliktų namų ruošos darbus. Skambinti tel. 905 709-2607 arba 416 823-2607.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

MODERNAUS MENO PARODA

Kanados lietuvių muziejuje-archyve
Anapilyje
KAPINIŲ LANKYMO DIENĄ
2004 m. gegužės 30, sekmadienį

Rengia Kanados lietuvių dailininkų draugija

Poetui Bernardui Brazdžioniui ir rašytojui Jurgiui Jankui pagerbti skirta literatūros popietė įvyks gegužės 30 d. PLC Lemonte, Čikagos priemiestyje. Programą atliks Toronto "Aitvaro" ir Hamiltono "Aukuro" aktoriai: Daiva Botyrienė, Ramūnė Jonaitienė, Aušra Karkienė, Algirdas Kynas, Joana Kuraitė-Lasienė, Marija Kalvaitienė, Kęstas Keparutis ir Alina Žilvytienė. Scenarijų paruošė ir programai vadovaus Ramūnė Jonaitienė. Pranešime apie renginį pasidžiaugta, kad užsimezgė ryšiai su Kanados kultūrininkais. Popietę rengia ir visus dalyvauti kviečia JAV LB Kultūros taryba, vad. Marijos Remienės.

Inf.
Motinos dienos minėjimas "Vilniaus rūmuose" įvyko gegužės 9 d. Rinkosi į trečio aukšto salę mamytės ir močiutės. Prie durų jas sutiko vald. nariai A. Alsbergas ir V. Kamilavičius, įteikė joms po raudoną gėlę. Minėjimą pradėjo renginių vadovė L. Mačionienė, paskaičiavo P. Narušienės eilėraštį, pritaikytą šiai dienai, ir pakvietė muz. L. Turūtaitės vadovaujamą chorą "Angeliukai".

Malonu buvo matyti tuos jaunus veidelius ir girdėti jų gražius balselius. Akompanavo V. Ramanauskas. Koncertėlis buvo pajavairintas solo dainomis ir deklamavimu. Paskleista šiltų minčių apie savo mamytės, o mažiaušioji "Angeliukė" paskambino pianinu. A. Dargytė-Biškevičienė jautriai paskaitė 3 eilėraščius, kurie ne vienam net ašarą išspaudė.

Pensininkų klubo pirm. L. Balsienė pasveikino atvykusius ir priminė lietuvių motiną prie ratelio. Programos atlikėjoms buvo įteiktos gėlių puokštės ir viena buvusiai renginių vadovei T. Kobelskieni. Minėjimą užbaigė sudainuodami *Lietuva brangi*.

Br. P.
A. a. Irenos Mačiulytės atminimui Daina, Birutė ir Sofija Augaičiai *Tėviškės žiburiams* aukėjo \$50.

A. a. Juozo Staškevičiaus atminimui pagerbti Aldona ir Algirdas Vaičiūnai *Tėviškės žiburiams* aukėjo \$30.

A. a. Vaidos Petruskienės atminimui Mary Ann ir Bernardas Kušlikai *Tėviškės žiburiams* aukėjo \$25.

A. a. Rimui Anskui mirus, užjaušdami jo žmoną Marlenę ir šeimą, tėvą Vaclovą, seserį Vidą Stanevičienę su šeima, Vanda ir Petras Šidlauskai *Tėviškės žiburiams* aukėjo \$25.

Vysk. J. Kauneckui \$30 aukėjo J. Lapavičius.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukėjo: \$100 – J. Karl; \$50 – L. Oleka.

IEŠKOMI GERI NAMAI vienai arba dviem subrendusioms katėms. Skambinti tel. 416 588-4744.

VASAGOJE išnuomojamas 3 miegamųjų vasarnamis ant ežero kranto vasaros sezonui. Skambinti 9-5 val. tel. 905 845-5021.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

A. a. Juozas Staškevičius, Anapilio parapijos klebono prel. Jono Staškevičiaus, kun. Vytauto Staškevičiaus, dr. Romo Stas, Valentinos Baliūnienės tėvas, peržengęs 95 metų amžiaus slenkstį, pastaruoju metu gyvenęs Toronto lietuvių slaugos namuose "Labdara", š.m. gegužės 10 d. ramiai pabaigė žemiškąją kelionę. Maldos prie karsto ir atsisveikinimas įvyko gegužės 13 d. Turner & Porter laidotuvių koplyčioje (Bloor-Windermere). Gedulines laidotuvių Mišias Lietuvos kankinių šventovėje aukėjo prel. J. Staškevičius, kun. V. Staškevičius, prel. E. Putrimas, Toronto Prisikėlimo parapijos klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, kun. E. Jurgutis, OFM, Mišių aukėjo pasivaijavant diakonui dr. K. Ambrozaičiui. Giedojų ir vargonavo sol. L. Turūtaitė kartu su V. Mašalu ir R. Paulioniu. Skaitinius atliko velionies vaikaičiai J. Baliūnas ir K. Baliūnaitė. Mišių velionis palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse, Staškevičių kapavietėje. Čia apeigas atliko sūnus kun. V. Staškevičius. Gražiai nuskambėjus giesmei *Marija, Marija* didelis būrys laidotuvių dalyvių rinkosi į Anapilio parapijos salę pietų, kuriuos paruošė B. Stanulienė. Laidotuvių metu vietoj gėlių buvo renkamos aukos Anapilio parapijos geriems bendriems tikslams. **Div.**

A. a. Gražinos Kocienės atminimui pagerbti Lietuvių slaugos namams "Labdara" aukėjo: \$150 – D. G. Sakai; \$100 – A. Pacevičius, S. B. Sakalai, J. L. Yčai; \$65 – A. C. Mačiulaitis, Islip, NY, USA; \$55 – T. B. Stanulius; \$50 – A. B. Abromaitis; S. A. Ciplijauskai, L. Daudnienė, A. Kilinskai, G. E. Kuchalskiai, L. Matulevičienė, I. Pacevičienė, A. P. Skilandžiūnai; \$40 – L. Balsienė, G. H. Lapai; \$30 – O. Senkus, J. A. Šimkai, Br. Staniene, A. D. Zakarevičius; \$25 – V. Jasinevičienė, A. Lediene, A. Valadkienė; \$20 – A. Augaitienė, S. V. Aušrotai, V. Balsienė, D. Barakauskas, R. Celejewska, D. V. Dargiai, A. J. Empakeriai, D. V. Gaputis, I. Kairienė, G. S. Krašauskai, F. Mačiulienė, G. Matulis, A. Mikšienė, L. Murauskienė, L. Pocienė, O. L. Rimkai, B. Sapijonienė, R. M. Shames, T. Zaleckis, I. A. Žemaičiai, K. Žutaitienė, I. Vibrienė; \$10 – K. Deltuvaitė, H. McFadyen, A. Valienė. Aukos surinko Birutė Kazlauskaitė ir Monika Povilaitienė.

Tremtinių vaikų mokyklai Lietuvių Namai Vilniuje S. Čepionienė paaukojo \$20.

"BALTIC TREE SERVICE" – Genėjį ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą! Danius Lelis, 647 519-2299 (nešiojamas).

ISNUOMOJAMOS 2 kabinos visai vasarai arba savaitėmis. Šiltas ir šaltas vanduo. Automobilų vieta. 1 paplūdimį apie 3-5 min. Skambinti tel. 705 429-4120 dieną. 705 737-9101 vakare.

JOTVA CONSTRUCTION Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

Ar jau parėmė Kanados lietuvių muziejų-archyvą?

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijoje Pirmosios Komunijos ir Sutvirtinimo iškilmės bus birželio 6 d. Ta proga lankysis vysk. Paulius Baltakis, OFM. Parapijiečiai kviečiami gaušiai atsilankyti.

KLKM dr-jos Montrealeio skyriaus susirinkimas šaukiamas gegužės 30 d. Aušros Vartų parapijos klebonijoje po 11 val. Mišių. Apie Vilniaus Aušros Vartus kalbės Irena Valkauskienė.

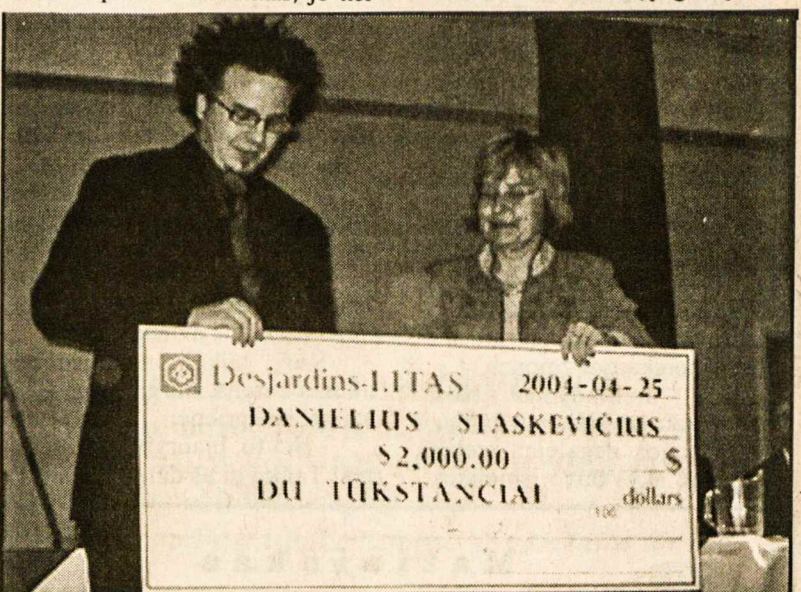
Sigitą ir Gražinę Gedas, spaudos atgavimo simtmetį minint, buvo tikėtasi sutikti Aušros Vartų parap. salėje gegužės 16 d. Deja, sveikatai pašlijus, svečiai turėjo grįžti Lietuvon. "Vaivorykštės" tautodailės grupė pagrindinį dėmesį skyrė Aldonos Mažeikaits-Veselkienės ir jos sūnaus Lino atvežtiems kilimams. Buvo iškabinti Anastazijos Tamošaitienės kilimai "Užburta piliis" ir "Rugsėjo naktis". Aldonos Veselkienės 4 austiniai kaisyti kilimai ir du gobelenai. Greita kilimų buvo iškabintos rinktinės ir kaisytos "Vaivorykštės" juostos. Birutė Nagienė paminėjo, kad Danutė Staškevičienė yra išaudusi apie 300 įvairių juostų.

Pagrindinį pradinį žodį tarė Birutė Nagienė. Spaudos atgavimo simtmetiui paminėti ji paskaitė ištraukas su savais komentarais iš Gražinos Gedenės paruoštos pasikaitos. Spaudos draudimas, jo nei-

giamos pasėkos lietuvių kultūros plėtrai kartu buvo ir paskatinimas susivienyti, atsibusti ir atgauti savus rašmenis savi kalbai.

Aldona Veselkienė pateikė išsamią paskaitą apie lietuvių tautodailę, tautinius drabužius bei svetimias įtakas tautinei aprangai laiko eigoje. Kalbėtoja įvertino Anastazijos ir Antano Tamošaičių darbą ir įnašą į lietuvių tautodailę, tautinių drabužių kaupimą, audimą ir puoselėjimą Lietuvoje bei išeivijoje. Surinkti ir išsaugoti gausūs Tamošaičių senoviniai rinkiniai, jų asmeninė kūryba surado nuolatinį prieglobstį Antano ir Anastazijos Tamošaičių galerijoje "Židiny", Vilniuje. Praėjusiais metais galerija atidaryta visuomenės lankymui ir yra globijama Vilniaus dailės akademijos. Akademijos leidyklos pastangomis šiemet išleista Antano Tamošaičio monografija.

Buvo parodyta vaizdajuostė iš "Židinio" atidarymo iškilmių. Atsilankiusieji galėjo susipažinti su Lietuvių tautodailės instituto išleis-tomis knygomis ir Tamošaičių monografijomis. Salę gėlėmis ir juostomis gražiai papuošė Silvija Staškevičienė. Svečiai galėjo pasivaišinti kava ir pyragais. "Vaivorykštė" dėkoja visiems atsilankiusiems, o Reginald Piečaitienei, Arūnui ir Silvijai Staškevičiams bei Antanui Mickui už nuosirdžią pagalbą. **D.S.**

"Lito" valdybos pirm. Rūta Pocauskaitė-Rudinskienė įteikia stipendiją Danieliui Staškevičiui Nuotr. A. Staškevičiaus

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

19th Conference on Baltic Studies, Association for the Advancement of Baltic Studies, Munk Centre for International Studies

1 Devonshire Place (at Hoskin), Toronto.

For information please call 416-946-8945.

www.utoronto.ca/estonian/aabsconference2004/